

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

МЕХ ЮЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

УДК 342.9351.712.2(477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Реферат

дисертації на здобуття наукового ступеня
доктора юридичних наук

Кропивницький – 2024

Дисертацією є рукопис

Робота виконана у Науково-дослідному інституті публічного права

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор
Віхляєв Михайло Юрійович,
Видавничий дім «Гельветика»,
заступник директора

доктор юридичних наук, професор
Манжула Андрій Анатолійович,
Центральноукраїнський державний університет імені
Володимира Винниченка,
професор кафедри права та правоохоронної діяльності

доктор юридичних наук, доцент
Зайкіна Ганна Миколаївна,
Департамент освіти Харківської міської ради,
начальник відділу освітніх комунікацій та публічного
адміністрування

Захист відбудеться « 8 » червня 2024 р. о 09.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 23.053.05 Центральноукраїнського державного університету імені В. Винниченка за адресою: 25006, м. Кропивницький, вул. Шевченка, 1

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Центральноукраїнського державного університету імені В. Винниченка за адресою: 25006, м. Кропивницький, вул. Шевченка, 1

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

Олена СОКУРЕНКО

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування теми дослідження. Сьогодні Україна стикається з численними загрозами, які потребують інноваційних підходів та ефективних механізмів для їх вирішення. Сектор безпеки відіграє ключову роль у підтримці стабільності, правопорядку та захисті національних інтересів. Водночас в умовах воєнного стану в Україні виявила значні прогалини та недоліки у функціонуванні безпекового сектору, які вимагають негайного вирішення. Будь-який збройний конфлікт не тільки виснажує державні ресурси, але й створює нові загрози для громадської безпеки, що потребує залучення додаткових ресурсів та інноваційних підходів. У таких умовах державно-приватне партнерство стає важливим інструментом, що може забезпечити ефективну співпрацю між державними органами та приватними структурами, залучити додаткові фінансові, технологічні та людські ресурси для зміцнення національної безпеки.

Державно-приватне партнерство є потужним інструментом для підвищення ефективності та інноваційності у сфері безпеки. Проте, для реалізації потенціалу державно-приватного партнерства необхідно створити адекватний адміністративно-правовий механізм, який би забезпечив ефективну взаємодію між державними та приватними суб'єктами, враховуючи специфіку українського законодавства та міжнародний досвід.

Державно-приватне партнерство виступає ефективним інструментом в системі реагування на кризові ситуації. У сучасному світі, де безпекові загрози стають дедалі складнішими та багатовимірними, традиційні державні механізми часто виявляються недостатньо гнучкими та оперативними. Окремого захисту потребує критична інфраструктура, що є життєво важливою для функціонування держави та забезпечення належного рівня безпеки для громадян. Військові дії та кібератаки, спрямовані на об'єкти критичної інфраструктури, можуть призвести до катастрофічних наслідків, зокрема переривання постачання енергії, води, зв'язку та інших ключових послуг. У такій ситуації державно-приватне партнерство відіграє ключову роль у захисті критичної інфраструктури. Приватний сектор має можливість інвестувати у новітні технології, системи захисту та відновлення, а також у підготовку фахівців, які здатні ефективно реагувати на загрози. Спільні зусилля держави та бізнесу сприятимуть підвищенню стійкості критичної інфраструктури та забезпеченню її безперервного функціонування навіть в умовах кризи.

В Україні однією з основних проблем державно-приватного партнерства у секторі безпеки є недосконалість законодавчої бази. Відсутність чітко сформульованого нормативно-правового базису створює правові прогалини та ускладнює реалізацію спільних безпекових проєктів. Практичною перешкодою для розвитку державно-приватного партнерства у сфері безпеки є відсутність довіри між державними та приватними суб'єктами. Історичні та культурні фактори, бюрократичні перепони та ризик корупції часто призводять до недовіри з боку приватного сектору до державних органів, що ускладнює налагодження ефективної співпраці та взаємодії, які є критично важливими для успішного функціонування

державно-приватного партнерства. Відповідно, ефективне впровадження державно-приватного партнерства у секторі безпеки вимагає подолання цих проблем шляхом вдосконалення законодавчої бази, підвищення рівня довіри між суб'єктами, забезпечення належного фінансування, узгодження цілей та пріоритетів, інтеграції сучасних технологій та створення ефективної системи координації та управління, що сукупно залежить від сформованості та оптимальності адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями. Сучасний концепт державно-приватного партнерства в Україні в переважній більшості розкрито в роботах вчених-економістів, зокрема, дисертації Г. Комарницької¹, М. Томич², Л. Шемаєвої³, та інших. Важливими також є новітні роботи щодо механізму публічного управління розвитком державно-приватного партнерства в Україні, серед яких праці В. Круглова⁴, С. Писаревського⁵, О. Шевчука⁶, та інших.

Спеціальні питання сучасної адміністративно-правової доктрини адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України розкривали у своїх наукових доробках низка вчених, до числа яких належать: В. Авер'янов, А. Бабенко, В. Бевзенко, П. Березовський, І. Біла, Н. Бондар, І. Брайловський, М. Віхляєв, М. Вороновська, В. Воротін, В. Головка, С. Гордієнко, Д. Горобець, С. Грищенко, Г. Грянка, С. Дембійська, А. Домбровська, І. Доронін, К. Дорошкевич, І. Дубок, О. Задихайло, Г. Зайкіна, О. Зайчук, Л. Заморська, А. Заскалкін, В. Івасюк, Е. Іллічова, Н. Калашник, Т. Калита, М. Кельман, І. Килимник, А. Клочко, Є. Кобко, Ю. Коваль, Т. Коломоєць, В. Колпаков, Т. Коляда, О. Кочерев, О. Кузьменко, В. Ліпкан, О. Макаревич, А. Манжула, Р. Мельник, О. Миронець, Н. Мігай, Д. Мустафіна, В. Настюк, А. Неугодніков, К. Павлюк, І. Петрова, С. Пономарьов, О. Проневич, Т. Самофалова, В. Сичова, М. Смокович, Є. Соболев, С. Стеценко, В. Струкова, Т. Харченко, О. Червякова, С. Чуб, П. Шилепницький, Б. Шулюк, В. Юровська та інші.

Незважаючи на наявність окремих досліджень у сфері державно-приватного партнерства та безпеки, наукова спільнота ще не приділила достатньої уваги комплексному аналізу адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України в умовах сучасних викликів.

¹ Комарницька Г.О. Активізування державно-приватного партнерства в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності: дис. докт. екон. наук за спец. 08.00.03. Національний університет «Львівська політехніка» Міністерства освіти і науки України, Львів, 2019. 469 с.

² Томич М.І. Оцінювання та розвиток державно-приватного партнерства у зовнішньоекономічній діяльності: дис. докт. філос. за спец. 292 «Міжнародні економічні відносини». Національний університет «Львівська політехніка» Міністерства освіти і науки України, Львів, 2022. 223 с.

³ Шемаєва Л.М. Державно-приватне партнерство як інструмент розвитку національної економіки: автореф. канд. екон. наук за спец. 08.00.03. Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України, Харків, 25 с. 2018.

⁴ Круглов В. В. Механізми державного регулювання розвитку державно-приватного партнерства в Україні: дис. докт. з держ. управл. за спец. 25.00.02. Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президенті України, Харків, 2020. 479 с.

⁵ Писаревський С. В. Механізми управління державно-приватним партнерством у логістичному забезпеченні сил безпеки України: автореф. дис. ... к. держ.упр. : 25.00.02 - Механізми державного управління. 2022. 10 с.

⁶ Шевчук О. А. Державно-приватне партнерство в сфері інноваційного розвитку: дис. докт. філос. за спец. 281. Державний університет «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, Житомир, 2021. 175 с.

Відсутність цілісного підходу до дослідження зазначеної проблематики ускладнює розробку ефективних правових інструментів, необхідних для забезпечення стабільного функціонування безпекового сектора та здатності держави ефективно реагувати на сучасні загрози, забезпечуючи національну безпеку.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Вибрана тема дисертації зосереджена на реалізації основних положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р.; Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015; Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020; Стратегії воєнної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 25 березня 2021 р. № 121/2021; Стратегії кібербезпеки України, затвердженої Указом Президента України від 26 серпня 2021 р. № 447/2021; Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 р. № 1363-р; плану науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0120U105390).

Мета і завдання дослідження. *Мета* дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі комплексного теоретичного та методологічного аналізу сучасних адміністративно-правових концепцій, принципів та механізмів, розробити оптимальну модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, враховуючи міжнародний досвід та специфіку національного законодавства, для підвищення ефективності та забезпечення надійного функціонування безпекового сектора в умовах сучасних викликів та загроз.

Для досягнення поставленої мети дослідження, передбачається вирішення наступних *завдань*:

- сформулювати ознаки державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;
- виявити методологію адміністративно-правового дослідження державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;
- розкрити принципи державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;
- визначити поняття та елементи адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави;
- розкрити суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;
- визначити форми впливу громадських формувань на державно-приватне партнерство в секторі безпеки України;
- розкрити адміністративно-правові форми державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;
- сформулювати теоретичне розуміння адміністративних методів державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;

- визначити моделі державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану;
- сформулювати сутність адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії воєнного стану;
- проаналізувати зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки;
- визначити пріоритетні напрями реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;
- розкрити побудову адміністративно-правової доктрини державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави;
- сформулювати оптимальну модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері формування доктрини, реалізації та вдосконалення адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Предмет дослідження – адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Методи дослідження. У дисертаційній роботі було використано сукупність загальнонаукових та спеціальних методів теоретичного та практичного спрямування. Застосування *діалектичного* методу дозволило сформулювати концепт державно-приватного партнерства як сукупності поглядів та ідей, що характеризуються безпековою сферою суспільних відносин (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1, 4.3). За допомогою методу *ретроспективного аналізу* була вироблена порівняно нова правова регламентація державно-приватного партнерства (підрозділи 1.1, 1.2, 4.3, 4.4). Метод *класифікації* застосовано щодо формування принципів та функцій як основних засад адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України (підрозділ 1.3).

Формально-юридичний метод став основою дослідження нормативно-правового забезпечення державно-приватного партнерства (розділи 2, 3, 4). *Системний* метод дозволив сформулювати зміст адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України (розділ 2). *Інструментально-правовий* метод застосовано щодо виділення адміністративних інструментів реалізації державно-приватного партнерства (підрозділи 2.4, 2.5, розділ 3). Метод *моделювання* використано для виділення ідеальних зв'язків, що супроводжують адаптацію взаємодії приватного сектору з публічними інституціями під час впорядкування суспільних відносин в секторі безпеки (розділи 2, 4). *Функціональний* підхід дозволив розкрити особливості адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії особливих правових режимів (розділ 3).

Методи *аналогії* та *порівняльно-правового аналізу* дозволили розкрити міжнародний та зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки (підрозділ 4.1). *Логіко-юридичний* метод використано при виділенні пріоритетних напрямів реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі

безпеки України, та формуванні відповідної адміністративно-правової доктрини (підрозділи 4.2, 4.3). Метод *теоретико-правового прогнозування* дав можливість сформулювати наукову концепцію щодо формування оптимальної моделі адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України (підрозділ 4.4). *Соціолого-правовий* метод застосовано при проведенні авторського соціологічного опитування у сфері реалізації інструментів державно-приватного партнерства в Україні (додаток Б до дисертації).

Емпіричну базу дисертації складають узагальнення практичних даних та звітів діяльності Міністерства економіки України, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства оборони України, інших державних органів та приватних суб'єктів у сфері реалізації державно-приватного партнерства, а також аналітичні довідки та офіційні інтегровані звіти суб'єктів громадянського суспільства та міжнародних організацій, що стосуються укладення безпекових проєктів в Україні.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першою комплексною науковою розвідкою адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що поєднує теоретико-методологічні засади з практичними аспектами функціонування під час дії особливих правових режимів. У результаті проведення дослідження запропоновано низку нових висновків, положень та рекомендацій щодо формування оптимальної моделі адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, основними з яких є такі:

уперше:

– розкрито концептуальний зміст державно-приватного партнерства в секторі безпеки України як законодавчо закріпленого механізму взаємодії між державою, в особі її органів, та приватними суб'єктами, що спрямований на спільне здійснення проєктів у сфері безпеки, та регулюється нормами адміністративного та інших галузей права, використовує інструменти, виконує функції, та характеризується добровільністю, рівноправністю, нормативно-інституційною формалізацією відносин, спрямованістю на публічний інтерес, консолідацією ресурсів та розподілом відповідальності між учасниками для забезпечення національної безпеки, громадського порядку та захисту прав громадян;

– сформовано сутність організаційних форм як адміністративних форм державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що полягає у здійсненні внутрішньо-методологічної, організаційно-правової, інформаційно-консультативної діяльності суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що спрямовано на оптимізацію та забезпечення ефективності співпраці між суб'єктами державного та приватного права в секторі безпеки;

– розкрито внутрішньо-організаційний метод державно-приватного партнерства в секторі безпеки України – аналіз ефективності, як спеціальний адміністративний метод, що дозволяє забезпечити ефективність та доцільність партнерства для сторін, ідентифікувати потенційні ризики та розробити відповідні стратегії шляхом дослідження та оцінки фінансових, економічних, соціальних та екологічних наслідків партнерства;

– сформовано адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану як систему правових, організаційних та адміністративних заходів, спрямованих на залучення приватного сектору до спільних дій з державними органами для ефективного реагування на загрози національній безпеці, що забезпечує координацію й синергію ресурсів та можливостей держави з приватним сектором для підтримання громадського порядку, нейтралізації загроз, відновлення інфраструктури та забезпечення стійкості держави в умовах надзвичайного стану;

– визначена сучасна адміністративно-правова доктрина державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що є комплексною системою правових норм, принципів та інститутів, яка ґрунтується на пріоритеті оборони та мобілізації ресурсів, й спрямована на забезпечення безпеки шляхом розширення співпраці між державними органами, військовими структурами, приватним сектором та громадськими організаціями до фінансування та реалізації оборонних проєктів, які адаптовані до мінливих військових, політичних, економічних умов;

– запропоновано прийняти Стратегію розвитку державно-приватного партнерства в секторі безпеки України на 2024-2027 роки як напрямок формування оптимальної моделі адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, метою якої має стати створення ефективної системи державно-приватного партнерства у секторі безпеки України, яка забезпечить швидку та якісну відбудову інфраструктури, зміцнення обороноздатності країни та підвищення ефективності використання державних та приватних ресурсів. Така стратегія розвитку державно-приватного партнерства в секторі безпеки України має стати комплексним документом, спрямованим на створення сприятливих умов для залучення приватного капіталу до відбудови та зміцнення обороноздатності країни;

удосконалено:

– термінологічне розуміння методології адміністративно-правового дослідження державно-приватного партнерства в секторі безпеки України як системного підходу до вивчення правових механізмів та взаємодії між публічними та приватними суб'єктами, що включає використання загальнонаукових та спеціальних методів аналізу для виявлення правових норм, процедур та інструментів, що регулюють державно-приватне партнерство;

– положення щодо контрольної діяльності за дотриманням стану законності в сфері національної безпеки в рамках державно-приватного партнерства:
1) державно-приватне партнерство як інструмент контролю за діяльністю суб'єктів сектору безпеки, що ґрунтується на делегуванні окремих повноважень приватному партнеру, наданні доступу до інформації щодо сектору безпеки, можливості оцінювати відповідність дій суб'єктів сектору безпеки вимогам законодавства;
2) державно-приватне партнерство як форма залучення громадськості до контролю за діяльністю державних інституцій, що зумовлено незалежністю приватного партнера від державних органів, та прямою зацікавленістю приватного партнера в законності та ефективності діяльності суб'єктів сектору безпеки;

– ознаки адміністративно-правового забезпечення державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, яке: 1) є наслідком трансформованого впливу держави на суспільні відносини щодо належного стану захищеності в державі; 2) здійснюється за допомогою спеціальних адміністративно-правових засобів (форм та методів), сукупність яких складає механізм адміністративно-правового забезпечення державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки; 3) здійснюється з метою інституціоналізації державно-приватного партнерства як способу упорядкування публічно-владних відносин в секторі безпеки; 4) наслідком упорядкування є встановлення прав та обов'язків для учасників адміністративно-правових відносин, що задіяні в державно-приватному партнерстві обраного сектору впливу;

– положення щодо ролі громадських формувань як складових адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що забезпечують прозорість, підзвітність, та ефективність реалізації безпекових проєктів, та сприяють формуванню сприятливого середовища для співпраці між державою та приватним сектором, виражаючи відповідний правовий вплив у формах непрямого посередництва, функціях формування політики, громадського контролю, адвокації та захисті інтересів, функціях розвитку професійних кадрів та підвищення кваліфікації, інституційної підтримки;

отримали подальшого розвитку:

– положення щодо необхідності в післявоєнний період утворення окремого центрального органу виконавчої влади, що забезпечує та реалізує державну політику в сфері національної безпеки – Міністерства з питань національної безпеки, серед завдань якого виокремлюватимуться: забезпечення формування та реалізації державної політики з питань захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, життєво важливих національних інтересів; здійснення в установленому порядку координації діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування з питань забезпечення національної безпеки; забезпечення прав службових та посадових осіб державних органів, які виконують повноваження з забезпечення національної безпеки; вироблення порядку застосування заходів, які спрямовані на забезпечення національної безпеки;

– практичні положення стосовно запровадження сучасних цифрових технологій та інструментів управління як об'єкту основних безпекових проєктів державно-приватного партнерства, що має стати невід'ємною частиною процесу подальшого післявоєнного відновлення, з впровадженням механізму спрощеного прийняття рішень та скорочення строків підготовки безпекових проєктів, що забезпечить їх прозорість та ефективність, сприятиме залученню інвестицій та підвищенню довіри бізнесу та громадян до управлінського сектору;

– методологічні засади адаптації зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки щодо набуття превалюючого значення в суспільно значущих сферах, зокрема в оборонному секторі, з урахуванням вимог дотримання інформаційної безпеки, а також запозичення досвіду держав-членів ЄС у сферах охорони здоров'я, будівництва громадських будівель та реконструкції доріг, що передбачає укладання

концесійних договорів тривалої дії, що виявлено особливо важливим для впровадження в Україні в подальший в післявоєнний період;

– пріоритетні напрями реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України щодо: 1) забезпечення прозорості та відкритості державно-приватного партнерства; 2) забезпечення відсутності достатніх інвестицій у сектор безпеки; 3) забезпечення ефективності безпекових проєктів державно-приватного партнерства; 4) усунення прогалин та недосконалої нормативно-правової бази державно-приватного партнерства; 5) підвищення професійності кадрів державно-приватного партнерства; 6) удосконалення забезпечення міжнародного та міждержавного співробітництва.

Особистий внесок здобувача. Дисертація підготовлена її автором самостійно. В наукових працях, опублікованих у співавторстві, є значний внесок здобувача. Зокрема, у роботах: у співавторстві з Белєвцевою В.В. опубліковано розділ «Адміністративно-правовий механізм протидії корупційним деліктам як складова частина сектору безпеки держави» у монографії «Epistemological aspects of tort law transfiguration in the creation of anti-corruption legislation and its enforcement» – автором розроблено загальну концепцію роботи, досліджено складові адміністративно-правового механізму протидії корупції як загрози національній безпеці; Мех Ю.В., Головка В.Р., Горобець Д.Д. Адміністративний статус сучасних суб'єктів сектору безпеки держави – автором розроблено загальну концепцію статті, проаналізовано статус суб'єктів державно-приватного партнерства в умовах воєнного стану; Мех Ю.В., Горобець Д.Д., Головка В.Р. Державно-приватне партнерство в секторі безпеки України: основні принципи та форми – автором розроблено загальну концепцію статті, визначено форми державно-приватного партнерства; Мех Ю.В., Гуренко О.О. Структурна модель побудови служби зовнішньої розвідки України за зразком НАТО – автором розроблено загальну концепцію статті, досліджено адміністративно-правовий статус служби; Мех Ю.В., Киргізова В.С., Салієва К.А. Державно-приватне партнерство в механізмі протидії корупції в органах публічної влади – автором розроблено загальну концепцію статті, досліджено питання державно-приватне партнерство в механізмі протидії корупції; Мех Ю.В., Костенко В.Р., Самойлова А.Р. Зарубіжний досвід державно-приватного партнерства в секторі безпеки та напрями його запозичення для України – автором розроблено загальну концепцію статті, досліджено досвід державно-приватного партнерства ЄС; Мех Ю.В., Уварова М.В. Поліцейські заходи примусу та превентивні заходи: умови та особливості застосування – автором розроблено загальну концепцію статті, особливості застосування заходів примусу; Червякова О.Б., Мех Ю.В. Зобов'язання держави щодо захисту інформації про стан здоров'я пацієнтів: європейські стандарти та українські реалії – автором досліджено питання взаємозв'язку безпеки громадянина та захисту інформації про стан здоров'я пацієнтів; Boiko Iryna, Mekh Yuliia, Soloviova Olha, Somina Valentyna, Cherviakovna Olena. Universal Human Rights and State Sovereignty – автором проаналізовано міжнародну та європейську практики закріплення універсальних прав людини і громадянина; Boiko Iryna, Soloviova Olha, Zyma Oleksandr, Somina Valentyna, Mekh Yuliia. Globalisation of administrative law in the context of modern challenges and threats – автором досліджено питання безпеки як

складової частини предмету адміністративного права; Mekh Yuliia, Georgiievskiy Iurii, Ignatchenko Iryna, Maslova Iana, Kostenko Inesa. *Public-Private Partnership in the Security Sector: Updating in the Conditions of Counteracting the COVID-19 and Armed Aggression in Eastern Ukraine* – автором розроблено загальну концепцію статті, досліджено особливості державно-приватного партнерства в умовах воєнного стану; Mekh Yuliia, Antonina Slavytska, Natalia Bilak, Yana Maslova, Iurii Georgiievskiy. *Features of the Segmental Formation of Ukrainian Politics Under Martial Law* – автором розроблено загальну концепцію статті, досліджено питання державно-приватного партнерства в умовах воєнного стану; Shevchuk Oleksandr, Maryniv Volodymyr, Mekh Yuliia, Shovkoplias Oleksandra, Saichuk Oksana. *Aspects of legal regulation of the provision of medical services* – автором досліджено питання суб'єктів надання медичних послуг; Tsybulnyk Nelli, Zadoia Ivanna, Kurbatova Iryna, Mekh Yuliia. *E-government within Public Administration* – автором досліджено питання змісту сучасного стану електронного урядування.

Наукові ідеї та розробки, що належать співавторам, у дисертаційному дослідженні не використовувалися. Наукові результати та висновки, які виносилися на захист кандидатської дисертації, повторно на захист не виносяться.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що викладені в дисертації висновки та пропозиції становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, використовуються та можуть бути використані в:

– *науково-дослідній діяльності* – для формування адміністративно-правової доктрини державно-приватного партнерства в секторі безпеки України (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *законотворчій роботі* – щодо законодавчого вдосконалення правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;

– *сфері практичної діяльності* – для застосування правових норм, якими регламентуються взаємовідносини між державою та громадянами з приводу реалізації державно-приватного партнерства в секторі безпеки України;

– *освітньому процесі* – під час підготовки підручників, науково-методичної літератури та викладання навчальних курсів «Адміністративне право», «Актуальні проблеми адміністративного права», «Інформаційне право» (довідка про впровадження Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка).

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення, висновки, пропозиції та рекомендації, сформульовані в дисертації, оприлюднено та обговорено на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах та семінарах, а саме: «Правова доктрина сектору безпеки України: актуальні питання сьогодення (м. Харків, 21 квітня 2017 р.); «Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення» (м. Харків, 18-19 травня 2017 р.); «Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення» (м. Харків, 26 травня 2017 р.); «Світ без корупції: міф чи реальність?» (м. Харків, 4 жовтня 2017 р.); «Scientific development and achievements» (December 1, 2017); «Правові засади діяльності правоохоронних органів» (м. Харків, 15 грудня 2017 р.); «Публічне адміністрування в умовах змін та

перетворень: проблеми організації та правового забезпечення» (м. Харків, 12-13 квітня 2018 р.); «Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики» (м. Харків, 18 травня 2018 р.); «Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення» (м. Харків, 11-12 квітня 2019 р.); «Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики» (м. Харків, 18-19 квітня 2019 р.); «Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення» (м. Харків, 23 травня 2019 р.); «Актуальні питання адміністративно-правової науки (до 95-річчя з дня народження Р. С. Павловського)» (м. Харків, 26 вересня 2019 р.); «Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні» (м. Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.); «Проблеми саморозвитку особистості в сучасному суспільстві» (м. Харків, 15 листопада 2019 р.); «Правове забезпечення соціальної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів» (м. Київ, 22 листопада 2019 р.); «Актуальні проблеми національного законодавства» (м. Кропивницький, 28 листопада 2019 р.); «Актуальні проблеми національного законодавства» (м. Кропивницький, 17 квітня 2020 р.); «Актуальні проблеми національного законодавства» (м. Кропивницький, 10 листопада 2020 р.); «Актуальні проблеми національного законодавства» (м. Кропивницький, 15 квітня 2021 р.); «Актуальні проблеми національного законодавства»: м. Кропивницький, 17 листопада 2021 р.); «Правові засади діяльності правоохоронних органів» (м. Харків, 9-10 грудня 2021 р.); «Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики» (м. Харків, 19-20 травня 2022 р.); «Актуальні проблеми національного законодавства» (м. Кропивницький, 17 листопада 2022 р.); «Актуальні проблеми національного законодавства» (м. Кропивницький, 20 квітня 2023 р.); «Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики» (м. Харків, 27–28 квітня 2023 р.); «Публічна служба: нова архітектура та стратегії для деокупованих територій» (м. Харків, 23 червня 2023 р.); «Стан та перспективи розвитку адміністративного права України» (м. Одеса, 20 жовтня 2023 р.); «Правові засади діяльності правоохоронних органів» (м. Харків, 9-10 листопада 2023 р.); «Актуальні питання функціонування державної мови в Україні» (м. Харків, 25 січня 2024 р.); «Юридична відповідальність військовослужбовців та працівників правоохоронних органів в умовах воєнного стану» (м. Харків, 26 січня 2024 р.).

Публікації. Основні положення, висновки і пропозиції дисертації висвітлено у двох розділах колективних монографій, 24 наукових статтях, з яких 17 статей опубліковано у виданнях, що визнані як фахові з юридичних наук, 1 стаття – у періодичному науковому виданні іншої держави (Республіка Молдова), 6 статей – в наукових зарубіжних виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science, а також у 30 тезах доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, круглих столах та семінарах.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів, що містять чотирнадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 400 сторінок. Робота містить список використаних джерел із 390 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми дисертаційного дослідження; показано зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами та грантами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження; аргументовано наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, а також шляхи і форми їх впровадження; представлено апробацію результатів дослідження, структуру та обсяг роботи.

Розділ 1 «Теоретико-методологічні засади адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» містить три підрозділи, у яких розкрито концепт, методологію та ідею функціонування державно-приватного партнерства.

У підрозділі 1.1 *«Державно-приватне партнерство в секторі безпеки України як предмет дослідження адміністративно-правової науки»* розкрито основні підходи до визначення та правового регулювання державно-приватного партнерства у сфері безпеки.

Визначено, що державно-приватне партнерство (далі – ДПП) в секторі безпеки України належить до предмету дослідження адміністративно-правової науки з огляду на: 1) ДПП відповідає предмету адміністративного права (адміністративне право регулює суспільні відносини, які виникають між суб'єктами публічної адміністрації та приватними особами, відповідно ДПП в секторі безпеки передбачає співпрацю між державними органами (суб'єктами публічної адміністрації) та приватними суб'єктами); 2) при реалізації ДПП використовуються інструменти адміністративного права; 3) ДПП реалізує функції адміністративного права та забезпечує реалізацію цих функцій; 4) ДПП врегульовується нормами адміністративного права.

Під державно-приватним партнерством запропоновано розуміти закріплений на законодавчому рівні механізм взаємодії між державним та приватним сектором, що передбачає спільне здійснення ними проєктів в різних сферах суспільного життя з метою реалізації функцій держави, а також ґрунтується на відповідних принципах.

Підкреслено, що за своїм змістом державно-приватне партнерство в секторі безпеки України є формою партнерського співробітництва між державним та приватним сектором, що спрямовано на забезпечення безпеки та стійкості країни шляхом добровільного укладення та реалізації стратегічних проєктів, які передбачають спеціальне фінансування, розподіл ризиків та баланс ресурсів, та сприяють підвищенню ефективності боротьби з загрозами безпеки, забезпеченню національної безпеки та громадського порядку та захисту прав громадян.

У підрозділі 1.2 *«Методологія державно-приватного партнерства в секторі безпеки України: сучасний адміністративно-правовий погляд»* сформовано підходи, що використовуються для аналізу та оцінки ефективності взаємодії державних та приватних структур у забезпеченні безпеки.

Установлено, що державно-приватне партнерство в секторі безпеки України є моделлю взаємодії публічного та приватного сектору в межах суспільних відносин, що стосуються безпеки держави, відповідно формується структуризація доктринального осмислення державно-приватного партнерства в секторі безпеки

України. Здійснення аналізу сектору безпеки як суспільних відносин, в межах яких застосовано державно-приватне партнерство, можливе з врахуванням загальнонаукових та спеціальних методів теоретичного та практичного спрямування.

Зазначено, що доктринальне опрацювання адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства є необхідним та своєчасним елементом при формуванні сучасної доктрини адміністративного права. Вказане обґрунтовується потребами виявлення як місця цього способу впорядкування суспільних відносин в системі адміністративного права, так і здійснення його сутнісних ознак, що мають адміністративно-правову природу, типу впорядкування механізму адміністративно-правового регулювання та його елементів. Одночасно, аналіз засад методології державно-приватного партнерства здійснюється крізь призму зростання кількості проблем, які мають бути вирішеними під час дії правового режиму воєнного стану. Пошук оптимальних способів та технологій взаємодії публічних та приватних інституцій призвів до виділення державно-приватного партнерства як одного з провідних напрямів удосконалення управлінської діяльності в цілому. Використання державно-приватного партнерства як регулятора суспільних відносин якісно корелює з визнанням ідеї належного врядування як основи управлінської діяльності.

Виокремлено напрями дослідження адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства: 1) визначення концепту державно-приватного партнерства та особливостей його правового регулювання; 2) детермінація державно-приватного партнерства як способу владного управлінського впливу на суспільні відносини; 3) окреслення адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства; 4) виявлення проблем втілення ідеї державно-приватного партнерства в правову дійсність Української держави тощо.

За допомогою методу ретроспективного аналізу запропоновано порівняно нову правову регламентацію державно-приватного партнерства за допомогою усталених інструментів публічної адміністрації. Застосування діалектичного методу дозволило сформулювати тезу про те, що в основному адміністративно-правове регулювання означеної сфери торкнулось питань, пов'язаних з: процедурами, що супроводжують державно-приватне партнерство; суб'єктного складу державно-приватного партнерства та умов залучення до нього; юридичного оформлення державно-приватного партнерства та наслідків його застосування тощо. Концепт державно-приватного партнерства є сукупністю поглядів, ідей, що характеризують вибрану сферу суспільних відносин. Специфічними ознакам концепту державно-приватного партнерства є обов'язковість врахування громадського контролю та нагляду при реалізації заходів публічного адміністрування. Метод моделювання використано для виділення ідеальних зв'язків, що супроводжують адаптацію взаємодії приватного сектору з публічними інституціями під час впорядкування суспільних відносин в секторі безпеки.

Зазначено, що виявлення проблем втілення ідеї державно-приватного партнерства в правову дійсність Української держави має певне розмивання: з одного боку, при вивченні будь-якого аспекту, що певним чином стосується державно-приватного партнерства має бути виокремлено недоліки нормотворчого

характеру чи правозастосування, а з іншого, можливим є виокремлення пробілів та перспективних напрямів розвитку державно-приватного партнерства в цілому. Якщо взяти за основу другий варіант, то наукові розвідки мають стосуватися засадничих характеристик державно-приватного партнерства, а саме: 1) його учасників, що є державними та приватними суб'єктами; 2) взаємовідносин сторін у партнерстві та їх визначеності на рівні офіційних документів (договорів); 3) взаємовідносин партнерського (рівноправного) характеру; 4) умов поєднання всіх видів активів (внески і ресурси) партнерів; 5) розподілення ризиків між партнерами, які беруть участь у використанні отриманих результатів, згідно із взаємними домовленостям.

Сформульовано, що концепт державно-приватного партнерства є сукупністю поглядів, ідей, що характеризують вибрану сферу суспільних відносин. Специфічними ознакам концепту державно-приватного партнерства є обов'язковість врахування громадського контролю та нагляду при реалізації заходів публічного адміністрування. Специфіка методології адміністративно-правового впорядкування державно-приватного партнерства в секторі безпеки полягає у такому: 1) відображає наявні стратегічні цілі визнання України як повноправного члена Європейського Союзу; 2) метою використання обраних методів є максимальна ефективність державно-приватного партнерства в секторі безпеки; 3) втілює превалюючий характер диспозитивних взаємозв'язків між суб'єктами сектору безпеки та приватними суб'єктами як учасниками державно-приватного партнерства; 4) у результаті зовнішньо оформлюється через загальноприйняті форми впливу (наприклад, нормативно-правовий акт, адміністративний акт, адміністративний договір; 5) змістовно залежить від специфіки об'єкта в межах якого застосовується державне приватне партнерство, тобто від специфіки сектору безпеки тощо. Доцільним є подальше дослідження державно-приватного партнерства в секторі безпеки відповідно до запропонованої структури наукового пізнання з використанням відповідних методів.

У підрозділі 1.3 *«Принципи та функції як основні засади адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України»* визначено концептуальні та функціональні основи реалізації державно-приватного партнерства.

Підкреслено, що станом на теперішній час, діяльність публічних інституцій має слідувати ідеям верховенства права та належного врядування. Особливості суспільних відносин, що пов'язані з державно-приватним партнерством опосередковують потреби слідування спеціальним принципам цього способу управлінської діяльності, а специфіка сектору безпеки – окреслює межі його застосування та профільні вихідні засади.

Наголошено, що виокремлення конкретних чинників державно-приватного партнерства в секторі безпеки пов'язано з специфікою: а) вимог до функціонування суб'єктів, що формують склад сектору безпеки; б) правової природи державно-приватного партнерства як об'єкта управлінсько-правового впливу. Перший чинник має значення через те, що суб'єкти сектору безпеки є спеціально уповноваженими державними інституціями, яких наділено певними повноваженнями, які можуть реалізовуватись у чітко встановлених формах та межах єдиного порядку незалежно

від сфери суспільних відносин. Другий чинник опосередковано специфікою взаємин між приватним та публічним сектором як рівноправних сторін.

Доцільним виділено прийняття Стратегії розвитку державно-приватного партнерства в секторі безпеки у формі постанови Кабінету Міністрів України з обов'язковим виділенням принципів державно-приватного партнерства в секторі безпеки такого змісту: 1) дотримання відповідного рівня безпеки інформації; 2) пріоритетності в якості партнера резидентів перед нерезидентами, в випадках потреби збереження конфіденційності інформації про об'єкт державно-приватного партнерства – допуск в якості партнера виключно резидентів; 3) встановлення взаємних гарантій у договорі про взаємодію; 4) стійкість взаємодії, що підкріплена укладенням довгострокових договорів про державно-приватне партнерство.

Визначено та охарактеризовано контролюючу та регулятивну функцію адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. Розкрито, що регулятивна функція державно-приватного партнерства полягає тому, що це інструмент публічно-владного впливу за допомогою якого регулюються суспільні відносини в секторі безпеки. Можливість укладення договору державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки покликано забезпечити розвиток нових форм солідарності, партнерства і співробітництва, коли традиційний владно-розпорядчий характер відповідної активності стабілізується шляхом впровадження альтернативного варіанту у вигляді адміністративно-погоджувального та впорядковуючого формату взаємодії.

Акцентовано, що незважаючи на всю перспективність застосування договору державно-приватного партнерства як інструмента діяльності уповноважених суб'єктів в секторі безпеки, на сьогоднішній день існує розрив між теоретичними розробками цього явища правової дійсності та намаганнями на їх базі створити концептуальні засади договірної регулювання публічних відносин загалом та безпекових відносин зокрема. При цьому, вагомим є використання дискурс-аналізу при розробці типових договорів державно-приватного партнерства, що матиме на меті аналіз суспільного сприйняття державно-приватного партнерства в секторі безпеки для наступного формування нормативного підходу до врегулювання означеної сфери суспільних відносин.

Сформульовано, що основними ознаками державно-приватного партнерства як інструменту впорядкування суспільних відносин в секторі безпеки є: 1) суб'єкт, що віднесений до сектору безпеки, є однією із обов'язкових сторін договірних відносин є. Підкреслено, що договір, який укладається за участі суб'єкта владних повноважень може мати різну правову природу, тому ця ознака не може виступати самостійною, а повинна поєднуватися із іншими, які би однозначно вказували на диспозитивний характер договірних відносин; 2) наявність волеузгодження сторін – договір може бути укладеним лише за наявності домовленості щодо усіх змістовних його складових (тобто сторони повинні досягти цілковитого консенсусу). Зазначене передбачає втілення принципу договірної свободи, як способу відокремлення досліджуваного інструменту від владних приписів, що містяться у імперативно-односторонніх адміністративних чи нормативних актах; 3) вираження правової природи договору державно-приватного партнерства у визначеній законодавством

формі, що вказує на необхідність віднесення його до правомірних юридичних фактів. У зв'язку з цим, визначається його юридична значимість, спроможність впливати на виникнення, зміну та припинення правових відносин у формі формалізованої дії; 4) змістом договору державно-приватного партнерства є взаємні права та обов'язки його сторін у публічно-правовій сфері, що становлять собою предмет договору; 5) укладається на підставі закону, тобто регламентування питань щодо укладення договорів державно-приватного партнерства відбувається на законодавчому рівні, водночас деталізація окремих аспектів передбачає підзаконне регулювання (як приклад, питання форми, змісту чи процедури); 6) учасник договору, що є приватним суб'єктом обирається не на підставі вільного волевиявлення суб'єкта сектору безпеки, а в наслідок застосування відповідних конкурсних процедур, в окремих випадках – на підставі визнання суб'єкта як такого, що відповідає вимогам державно-приватного партнерства по конкретному об'єктові.

Розділ 2 «Зміст адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» складається з п'яти підрозділів, у яких визначено та охарактеризовано складові аналізованого механізму.

У підрозділі 2.1 *«Сучасна модель адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України»* розкрито новітні характеристики правового механізму.

Визначено, що адміністративно-правове забезпечення державно-приватного партнерства у секторі національної безпеки відобразить цілеспрямований вплив норм адміністративного права на стан забезпечення національної безпеки шляхом застосування державно-приватного партнерства. На зміст адміністративно-правового забезпечення державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки впливатимуть декілька факторів: з одного боку, рівень розвитку адміністративного впорядкування, а з іншого – особливості державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки як об'єкта правового впливу. Адміністративно-правове забезпечення є цілеспрямований вплив норм адміністративного права на суспільні відносини, що має за мету забезпечення прав, свобод і законних інтересів фізичних, юридичних осіб та сталого порядку функціонування громадянського суспільства та держави.

Підкреслено, що стан правового закріплення адміністративно-правового забезпечення державно-приватного партнерства не відповідає потребам правозастосування. Станом на теперішній час, виокремлено лише окремі напрями державної політики, спрямованої на створення умов державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки. Доцільним є прийняття комплексу нормативно-правових актів, які визначатимуть адміністративно-правове забезпечення державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки, а саме: 1) Стратегію державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки; 2) Порядок визначення статусу приватного партнера державно-приватного партнерства в секторі національної безпеки; 3) Критерії участі приватних суб'єктів у державно-приватному партнерстві в секторі безпеки; 4) Порядок дотримання режиму секретності під час здійснення державно-приватного партнерства в секторі

національної безпеки; 5) Перелік об'єктів, що можуть стати об'єктами державно-приватного партнерства в секторі безпеки.

Виявлено необхідність формування якісно нової моделі залучення іноземних інвестицій на відновлення Української держави та визнання її як рівноправного партнера потребує пристосування кращих міжнародних практик до національних реалій. Сектор безпеки держави як об'єкт постійних змін не є виключенням. Пріоритетним виступає практичне втілення ідеї державно-приватного партнерства в цій сфері суспільних відносин. Якісно державно-приватне партнерство є перспективним інструментом залучення інвестицій та новим способом впорядкування суспільних відносин. Законодавче регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки потребує з одного боку, вчинення послідовних та комплексних деталізацій на рівні підзаконних нормативно-правових актів, а з іншого – вироблення якісного адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки.

Доведено, що специфіка адміністративно-правового механізму залежить від сукупності факторів: 1) обраного об'єкту адміністративно-правового впливу – відповідного різновиду суспільних відносин; 2) мети адміністративно-правового впливу на обрані суспільні відносини; 3) наявного стану правового регулювання та бажаного; 4) обраних та дозволених заходів, що застосовуються при адміністративно-правовому впливові на об'єкт; 5) суб'єктах, що задіяні у діяльності, пов'язаній з впорядкуванням відповідних суспільних відносин. Адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки є складно елементною структурованою системою. При цьому, ця система характеризується єдністю елементів, що перебувають у певних зв'язках і відносинах між собою, визначають сутність об'єкта як ціле і відносно незалежне зовні явище.

Визначено, що елементи адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави є невід'ємними характеристиками впровадження цієї моделі взаємодії публічного та приватного сектору в цілому. Кожен з них потребує окремого доктринального аналізу. Враховуючи, логіку побудови управлінської діяльності: «хто регулює – що регулює – яким чином здійснюється регулювання – які якісно-змістовні характеристики регулювання». Акцентовано увагу на інституційному забезпеченні державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави, тобто на суб'єктах, що регулюють діяльність, спрямовану на втілення ідеї державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави.

Наголошено, що нормативно-правове (підзаконне) регулювання забезпечення державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави обов'язково враховує міжнародні стандарти, а точніше стандарти Європейського Союзу, що спричинено інтеграцію України. Відтак, цим елементом адміністративно-правового механізму набуто нових рис та форм, спричинених євроінтеграцією. Підкреслено необхідність оновлення моделі адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в частині його змінних характеристик – підходу до виокремлених елементів адміністративно-правового механізму та їх тлумачення.

У підрозділі 2.2 «Адміністративно-правовий статус суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» охарактеризовано правове становище суб'єктів адміністративно-правового механізму.

Визначено, що категорія «адміністративно-правовий статус» є основоположною в адміністративному праві та визначає публічне становище суб'єкта права в адміністративних правовідносинах, складаючись з певних функціональних елементів – правосуб'єктність, завдання та функції, повноваження, засади відповідальності та інші додаткові елементи (гарантії, особливості регулювання тощо).

Розкрито, що адміністративно-правовий статус Мінекономіки як суб'єкта формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України – це законодавчо визначений статус основного суб'єкта реалізації відповідної державної політики, що включає спеціальні завдання, повноваження, відповідальність та взаємодію з іншими суб'єктами під час формування та реалізації державно-приватного партнерства для забезпечення стійкого розвитку сектору безпеки України, підвищення його ефективності та мобільності, а також сприяння співпраці між державним і приватним секторами у цій сфері.

Визначено, що суб'єкти, наділені повноваженнями в секторі безпеки є фактично є суб'єктами, які можуть укласти партнерські угоди з приватними компаніями для реалізації спільних проєктів у сфері безпеки, реалізуючи відповідний напрям державно-приватного партнерства. Відповідно, такі суб'єкти реалізують державну політику державно-приватного партнерства як обов'язкові сторони такого партнерства.

Зазначено, що національна система публічних інституції як сукупність суб'єктів, наділених владними повноваженнями, елементи якої можуть бути задіяні в регулюванні певних суспільних відносин або ні, може бути оцінена за допомогою обраних конкретизуючих ознак: суб'єкт владних повноважень, суб'єкт публічної адміністрації, державний орган і тому подібне. Тому, первинно зазначимо, що для цілей цього дослідження було обрано законодавчо визнані публічні інституції, що наділені повноваженнями в секторі національної безпеки держави. Натомість, адміністративний статус суб'єктів, яких не наділено владними повноваженнями (наприклад, фізичних осіб – громадян) є єдиним. Він може конкретизуватись на рівні забезпечення прав фізичних осіб в секторі безпеки держави, притягнення до відповідальності за правопорушення в секторі безпеки і тому подібне.

Акцентовано увагу на тому, що: а) група виконавчих органів представлена центральними органами виконавчої влади, які наділяються повноваженнями, що можна трактувати як повноваження в сфері безпеки держави; б) адміністративний статус виконавчих органів влади врегульовано переважно підзаконними нормативно-правовими актами – постановами Кабінету Міністрів України; в) військові формування як суб'єкти, наділені повноваженнями в секторі безпеки держави входять до структури конкретних центральних органів виконавчої влади, наприклад, Національна гвардія України входить до структури Міністерства

внутрішніх справ, а Державна спеціальна служба транспорту – до Міністерства оборони України; г) адміністративний статус військових формувань впорядковано на законодавчому рівні; д) державні органи спеціального призначення об'єднує те, що це державні органи, яких наділено виключною компетенцією. При цьому, до них належать як правоохоронні органи (Державна прикордонна служба України, Служба безпеки України, Управління державної охорони України), так і органи, що не виконують правоохоронну функцію спеціального призначення (Служба судової охорони, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Апарат Ради національної безпеки і оборони України); е) розвідувальні органи не підлягають розширенню, а їх адміністративний статус впорядковано на законодавчому рівні профільного характеру.

У підрозділі 2.3 «Громадські формування як елемент адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» охарактеризовано суб'єктів громадянського суспільства як учасників аналізованих правовідносин.

Визначено, що громадські формування як елемент адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України в переважній більшості реалізують свої функції через громадський контроль, що може виражатись у таких заходах, як: створення та функціонування громадських (експертних) рад в діяльності органів публічної влади; проведення громадської експертизи діяльності органів влади; проведення антикорупційної громадської експертизи; забезпечення можливості звернення громадян до владних повноважень тощо. Вказані форми громадського контролю повинні відповідати рівневі взаємодії між громадянами та публічними інституціями.

Виокремлено рівні взаємодії громадських об'єднань та публічних інституцій: 1) національний рівень, куди віднесено взаємодію громадських об'єднань та центральних органів виконавчої влади (юрисдикція яких поширюється на всю територію України). Також в дану групу доцільно віднести взаємодію громадських об'єднань зі спеціальними органами та особами (Президентом України, Службою безпеки України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини тощо); 2) регіональний рівень, що включає в себе обласний рівень (куди віднесено взаємодію громадських об'єднань та місцевих органів виконавчої влади, юрисдикція яких поширюється на певні області) та районний рівень (куди віднесено взаємодію громадських об'єднань та місцевих органів виконавчої влади, юрисдикція яких поширюється на певні райони).

Доведено, що громадські формування відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного функціонування державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, виступаючи важливим елементом адміністративно-правового механізму. Їхня участь сприяє підвищенню прозорості, відповідальності та ефективності реалізації безпекових проєктів.

У підрозділі 2.4 «Адміністративні форми державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» визначено зовнішній вияв діяльності суб'єктів адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Розмежовано форми державно-приватного партнерства та адміністративні форми державно-приватного партнерства в секторі безпеки України виходячи з того, що форми державно-приватного партнерства виражають інституційну та договірну діяльність такого партнерства з метою залучення в державний сектор інвестицій та/або отримання послуг від приватного сектору, адміністративні форми є зовнішнім виявом діяльності суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. До адміністративних форм державно-приватного партнерства в секторі безпеки належать: видання адміністративних актів; укладення адміністративних договорів; організаційні форми. Відповідно, адміністративні договори є одночасно і адміністративною формою, і формою державно-приватного партнерства, інші адміністративні форми (видання адміністративних актів та організаційні форми) не є формою державно-приватного партнерства в класичному розумінні, а є зовнішнім виявом діяльності відповідних суб'єктів. Враховуючи швидкий розвиток відносин, форми державно-приватного партнерства трансформуються, будуючись на зміну від адміністративно-владного впливу до партнерської рівності, тому форми державно-приватного партнерства в переважній більшості включають в себе адміністративні елементи, але також можуть мати інші правові форми, які виходять за межі адміністративного регулювання, та врегульовуються нормами цивільного, господарського, фінансового права тощо. Державний контроль щодо форм державно-приватного партнерства в Україні (адміністративних договорів) здійснюється через представників держави в органах управління або через моніторинг виконання умов договору; у сфері реалізації адміністративних форм, держава зберігає більш високий рівень контролю, оскільки діяльність суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України регулюється адміністративними актами, дозволами та заходами адміністративного примусу.

Наголошено, що видання адміністративних актів представляє собою важливу адміністративну форму регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що дозволяє через спеціальну правотворчу діяльність забезпечити правове та організаційне середовище для співробітництва між державними та приватними суб'єктами у забезпеченні безпеки. Адміністративні акти, видані відповідними суб'єктами формування та реалізації державної політики встановлюють правила, методiku та процедури для реалізації державно-приватного партнерства в секторі безпеки, забезпечують створення сприятливого інвестиційного клімату для приватних компаній у секторі безпеки.

Визначено, що адміністративний договір як форма державно-приватного партнерства в секторі безпеки України – це добровільна юридична угода у сфері публічно-правових відносин, що укладається між державою та суб'єктами приватного права у письмовій формі з приводу об'єктів державно-приватного партнерства з метою формування та забезпечення співпраці та взаємодії у досягненні стратегічних цілей, що становлять загальнонаціональний (публічний) інтерес у забезпеченні безпеки та захисту громадян. Видами адміністративних договорів у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України є фактичні форми державно-приватного партнерства – концесійний договір, договір управління

майном, договір про спільну діяльність, інші договори. Ознаками адміністративних договорів у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України є: 1) сторонами є держава та суб'єкт приватного права; 2) договір укладається у сфері публічно-правових відносин; 3) держава здійснює контроль за виконанням адміністративного договору; 4) договір укладається на добровільній основі; 5) адміністративний договір укладається в письмовій формі; 6) адміністративний договір може передбачати делегування владних повноважень, спільне використання ресурсів, обмін інформацією та координацію дій між державними органами та приватними суб'єктами; 7) адміністративний договір укладається для забезпечення публічного інтересу.

Виявлено, що організаційні форми як адміністративні форми державно-приватного партнерства в секторі безпеки України включають: методологічне забезпечення, організацію навчання та підвищення кваліфікації, інформаційно-роз'яснювальну та консультативну діяльність, планування, облік тощо.

У підрозділі 2.5 «Адміністративні методи державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» розкрито методи адміністративної діяльності суб'єктів адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Розкрито, що адміністративно-правові методи державно-приватного партнерства в секторі безпеки України поділяються на адміністративний примус та внутрішньо-організаційні. Адміністративний примус полягає у застосуванні до суб'єктів державно-приватного партнерства заходів адміністративної відповідальності за порушення правил внутрішньої адміністративно-господарської діяльності при реалізації державно-приватного партнерства. В сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України переважають внутрішньо-організаційні методи, які забезпечують належну організацію та виконання державно-приватного партнерства, до яких відносяться: планування, аналіз ефективності, контроль, моніторинг.

Визначено, що адміністративний примус як метод державно-приватного партнерства в секторі безпеки використовується для забезпечення додержання законодавства шляхом застосування адміністративних заходів за порушення законодавчих вимог регулювання певних аспектів господарської, бюджетної та фінансової діяльності з метою спонукання суб'єктів державно-приватного партнерства до виконання своїх обов'язків у відповідності до вимог законодавства.

Доведено, що планування як метод забезпечення державно-приватного партнерства у секторі безпеки України розглянуто як проєктований та систематичний процес встановлення стратегічних цілей та розробки планів для їх досягнення, який ґрунтується на відповідній адміністративній діяльності суб'єктів забезпечення національної безпеки та обороноздатності. Державні суб'єкти забезпечення безпеки встановлюють стратегічні плани державно-приватного партнерства в секторі безпеки, які формуються на основі позицій громадських та приватних суб'єктів, аналізу поточної ситуації забезпечення сектору безпеки та прогнозування майбутнього стану сектору безпеки.

Визначено, що метод контролю у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України – це система заходів, спрямованих на забезпечення виконання державним та приватним партнерами зобов'язань, визначених договором державно-приватного партнерства, шляхом здійснення спеціальних заходів адміністративно-перевірочного характеру щодо інформації державно-приватного партнерства задля забезпечення прозорості та підзвітності відповідних проєктів. Метод моніторингу у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України – це система заходів, спрямованих на систематичне спостереження, збирання та аналіз інформації про хід виконання проєктів державно-приватного партнерства, досягнення поставлених цілей та межі використання ресурсів задля оцінки ефективності та результативності проєктів державно-приватного партнерства в секторі безпеки. Фінансовий контроль у сфері державно-приватного партнерства є діяльністю щодо спостереження за виконанням договорів державно-приватного партнерства приватними суб'єктами в частині їх перевірки з метою забезпечення недопущення, відвернення та сприяння виявленню ознак нецільового використання активів та порушень незаконного використання матеріальних ресурсів, отриманих в ході державно-приватного партнерства. Фінансовий контроль в сфері державно-приватного партнерства є різновидом публічного державного контролю та визначається як діяльність щодо спостереження за виконанням договорів державно-приватного партнерства приватними суб'єктами в частині їх перевірки з метою забезпечення недопущення, відвернення та сприяння виявленню ознак нецільового використання активів та порушень незаконного використання матеріальних ресурсів, отриманих в ході державно-приватного партнерства. Акцентовано увагу на доцільності вироблення нормативно-правих актів, які регулюватимуть застосування окремих заходів контролю за використанням матеріальних ресурсів під час виконання договорів державно-приватного партнерства.

Розділ 3 «Особливості адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії особливих правових режимів» складається з двох підрозділів, у яких розкрито особливості реалізації адміністративного механізму в специфічних правових умовах.

У підрозділі 3.1 *«Особливості адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану»* розкрито реалізацію державно-приватного партнерства в умовах надзвичайного стану.

Визначено, що надзвичайний стан як особливий правовий режим в Україні – це тимчасовий режим, який запроваджується для ефективного реагування на надзвичайні ситуації техногенного, природного або соціально-політичного характеру, що загрожують життю, здоров'ю громадян або конституційному ладу держави.

Наголошено, що введення надзвичайного стану передбачає надання державним органам, військовому командуванню та органам місцевого самоврядування спеціальних повноважень для нейтралізації загроз, підтримання громадського порядку та забезпечення безпеки. Поряд з цим можливе тимчасове обмеження конституційних прав і свобод громадян та прав юридичних осіб, з чітким

визначенням строку дії таких обмежень. Мета цього правового режиму полягає у швидкому усуненні небезпек, відновленні нормального функціонування державних інститутів та гарантуванні стабільності в країні.

З'ясовано, що державно-приватне партнерство у секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану є важливим інструментом для підвищення ефективності та стійкості системи національної безпеки. Унікальні аспекти державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану полягають у: 1) синергії ресурсів. В умовах надзвичайного стану державні ресурси можуть бути обмежені або перенаправлені на критично важливі сфери. Приватний сектор, з його гнучкістю та швидкістю реагування, може надавати необхідну матеріальну підтримку, технологічні рішення та експертну допомогу, що дозволяє державі ефективніше використовувати свої ресурси та зосереджуватися на стратегічних завданнях; 2) впровадженні інновацій та технологій. Приватні компанії мають значний потенціал у сфері розробки та впровадження новітніх технологій, які можуть бути критично важливими для забезпечення національної безпеки. В умовах надзвичайного стану впровадження передових технологій, таких як кібербезпека, системи спостереження та штучний інтелект, може суттєво підвищити здатність держави реагувати на виклики та загрози; 3) гнучкості та адаптивності рішень. Приватний сектор має вищу гнучкість у прийнятті рішень та здатність швидко адаптуватися до змінних умов. Це особливо важливо під час надзвичайного стану, коли ситуація може швидко змінюватися та вимагає оперативної реакції. Партнерство з приватними компаніями дозволяє державі більш ефективно управляти ризиками та забезпечувати безпеку громадян; 4) розширенні співпраці у сфері інформаційної безпеки. Під час надзвичайного стану зростає ризик інформаційних атак та кіберзагроз. Співпраця з приватними компаніями, які спеціалізуються на кібербезпеці, може значно підвищити здатність держави захищати критичні інформаційні інфраструктури та оперативно реагувати на кіберзагрози; 5) підвищенні соціальної відповідальності та громадянської підтримки. Приватні суб'єкти, які активно залучені до проєктів національної безпеки, можуть сприяти зміцненню громадянської підтримки та соціальної відповідальності, що особливо важливо під час надзвичайного стану.

Сформовано сучасні напрямки державно-приватного партнерства під час дії надзвичайного стану, що включають: 1) залучення ресурсів приватних суб'єктів для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, включаючи рятувальні операції, відновлення інфраструктури, та забезпечення енергопостачання; 2) спільної підготовки та навчання в разі надзвичайних ситуації для відпрацювання координації дій між державними органами та приватними суб'єктами; 3) інформаційного обміну та комунікацій; 4) розширення інструментів співробітництва в сфері безпеки (створення оперативних штабів, спільне управління, охорона громадського порядку, заходи кібербезпеки тощо);

Розкрито, що в умовах надзвичайного стану, коли виникає загроза національній безпеці, ефективне управління ресурсами та швидка адаптація до нових викликів стають критичними, тому важливим інструментом у цьому контексті є державно-приватне партнерство. Моделі державно-приватного партнерства в

секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану дозволяють ефективно поєднувати ресурси та компетенції держави та приватного сектору.

У підрозділі 3.2 «Особливості адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії воєнного стану» розкрито реалізацію державно-приватного партнерства в умовах воєнного стану.

Визначено, що адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства у секторі безпеки України під час дії воєнного стану має визначатися на основі кількох складових: 1) особливості нормативно-правового забезпечення; 2) організаційно-управлінські аспекти; 3) фінансово-економічні механізми; 4) безпекові аспекти.

Виявлено, що нормативно-правове забезпечення державно-приватного партнерства у секторі безпеки України під час дії воєнного стану характеризується гнучкістю, імперативністю та оперативністю. Розширені повноваження державних органів, забезпечення фінансових та матеріально-технічних ресурсів, а також прозорість та економічна ефективність державно-приватного партнерства сприяють ефективному виконанню завдань з підвищення обороноздатності країни. Органам військового командування, місцевим адміністраціям та органам державної влади надаються розширені повноваження щодо здійснення заходів правового режиму воєнного стану, що включає контроль та координацію проєктів ДПП.

Акцентовано, що в умовах воєнного стану в Україні виникає потреба в ефективній співпраці між державним і приватним секторами для забезпечення національної безпеки та оборони. Державно-приватне партнерство у секторі безпеки набуває особливої ваги, оскільки дозволяє мобілізувати ресурси та підвищити ефективність управління в кризових ситуаціях. Основні організаційно-управлінські аспекти державно-приватного партнерства у секторі безпеки виявляються у: 1) спільному управлінні об'єктами критичної інфраструктури (ДПП може сприяти спільному управлінню та посиленню охорони об'єктів критичної інфраструктури); 2) використанні ресурсів приватного сектора (під час воєнного стану державні органи можуть залучати потужності та трудові ресурси приватних підприємств для задоволення потреб оборони, що включає можливість зміни режиму роботи підприємств, перенаправлення їх виробничих потужностей на виготовлення необхідної продукції для оборонного сектора та адаптацію умов праці відповідно до вимог законодавства про працю); 3) запровадження комендантської години та особливих режимів (приватні підприємства можуть бути залучені до реалізації заходів, пов'язаних із запровадженням комендантської години та особливих режимів роботи); 4) регулювання діяльності постачальників електронних комунікацій (у рамках ДПП може бути встановлений особливий режим роботи для постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, що дозволить забезпечити безперервний зв'язок та координацію дій між державними органами та приватними суб'єктами, а також захистити комунікаційні мережі від можливих атак); 5) участь у мобілізаційних заходах (приватні суб'єкти можуть брати активну участь у мобілізаційних заходах, надаючи свої ресурси, транспортні засоби та обладнання для потреб оборони, забезпечення логістичної підтримки, постачання необхідних

матеріалів та техніки, а також участь у підготовці та проведенні військових операцій).

Розкрито роль фінансово-економічних механізмів у забезпеченні ефективного функціонування державно-приватного партнерства у секторі безпеки під час воєнного стану. Державне фінансування є основою для реалізації безпекових проєктів, умови воєнного стану можуть вимагати збільшення бюджетних асигнувань на безпеку, що включає виділення коштів для підтримки приватних партнерів у реалізації спільних проєктів. Залучення коштів від приватного сектора є важливим аспектом, що дозволяє зменшити фінансове навантаження на державний бюджет. Спільне фінансування проєктів між державою і приватними партнерами сприяє оптимальному розподілу ресурсів та підвищенню ефективності використання коштів.

Засвідчено, що безпекові аспекти є невід'ємною складовою адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства у секторі безпеки, особливо під час воєнного стану. Забезпечення безпеки об'єктів критичної інфраструктури часто виступають основними предметами проєктів державно-приватного партнерства. Одним напрямком державно-приватного партнерства є захист конфіденційної та критично важливої інформації від кіберзагроз та інших форм несанкціонованого доступу. Досить частими предметами проєктів державно-приватного партнерства є розробки швидкого реагування на потенційні загрози, включаючи кризове управління та плани евакуації, є важливими для забезпечення безпеки в умовах воєнного стану.

Визначено, що державно-приватне партнерство відіграє вирішальну роль у післявоєнному відновленні сектору безпеки України, надаючи нові можливості для співпраці між державою та приватними суб'єктами. Централізоване управління та координація є основними аспектами ДПП в секторі безпеки. Держава, зокрема Міністерство економіки України, має виконувати роль координатора, забезпечуючи узгодження проєктів та стратегій відновлення. Запровадження сучасних цифрових технологій та інструментів управління є невід'ємною частиною процесу відновлення. Тому, використання цифрових платформ для управління проєктами забезпечить прозорість та ефективність, сприятиме залученню інвестицій і підвищенню довіри бізнесу та громадян до державних інституцій. Механізми спрощеного прийняття рішень та скорочення строків підготовки безпекових проєктів є важливими для швидкого після відновлення.

Розділ 4 «Перспективи вдосконалення адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» складається з чотирьох підрозділів, у яких розкрито новітні концептуальні та пріоритетні напрямки реформування державно-приватного партнерства.

У підрозділі 4.1 *«Зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки»* проаналізовано міжнародний та компаративістичний досвід в аналізованій сфері.

Установлено, що державно-приватне партнерство у Сполучених Штатах не має єдиного національного закону, відповідно, адміністративно-правове регулювання ДПП здійснюється через комплекс законодавчих актів на різних рівнях

влади: федеральному, штатному та місцевому, що формує гнучкий та можливість врахування місцевих особливостей та потреб. Сектор безпеки є одним з ключових напрямів застосування ДПП у США. Державні та приватні партнери працюють разом для забезпечення національної безпеки, враховуючи комплексні виклики сучасного світу. Основними напрямки ДПП в секторі безпеки США є: 1) інтеграція зусиль (запровадження єдиного підходу до управління програмами та заходами для малого бізнесу, що співпрацює з Міністерством оборони, створення прозорих каналів комунікації між малим бізнесом та державними органами); 2) відповідність національним пріоритетам (залучення малого бізнесу до програм, пов'язаних з технологіями та виробництвом, що мають стратегічне значення для національної безпеки); 3) підвищення ефективності та прозорості надання послуг зокрема щодо кібербезпеки та запобігання ризикам, пов'язаним з національною безпекою. Досвід США у сфері адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки демонструє комплексний та багаторівневий підхід. Відсутність єдиного національного закону компенсується гнучкістю і адаптацією нормативно-правових актів на федеральному, штатному та місцевому рівнях. Співпраця з малим бізнесом, розвиток міжнародних альянсів та акцент на інноваціях є ключовими елементами стратегії, що дозволяє США ефективно відповідати на сучасні виклики в галузі безпеки.

Виявлено, що досвід Литви у сфері адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки є важливим елементом для розуміння механізмів залучення приватних інвестицій для підвищення ефективності державних послуг у цій критично важливій галузі. Литва демонструє інноваційний підхід до розвитку інфраструктури безпеки через правові та адміністративні інструменти, що забезпечують стабільне та ефективне партнерство між державним і приватним секторами. Основними формами державно-приватного партнерства в секторі безпеки у Литві є концесії, партнерство між державою та приватними особами, товариства зі змішаним капіталом. Основними особливостями адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки у Литві є: 1) ДПП у секторі безпеки у Литві передбачає довгострокові контракти (від 3 до 25 років), що забезпечують стабільність та прогнозованість; 2) ризики, пов'язані з реалізацією проєктів у сфері безпеки, розподіляються між державним і приватним секторами з урахуванням здатності кожного партнера ефективно ними управляти; 3) партнерські проєкти сприяють створенню доданої вартості, забезпечуючи високу якість послуг за оптимальних витрат; 4) комплексний підхід до регулювання та управління ДПП у секторі безпеки, забезпечуючи ефективне використання приватних інвестицій для підвищення якості та надійності державних послуг.

Розкрито досвід інших країн-учасниць Європейського Союзу (Латвії, Німеччини, Австрії), у яких практика державно-приватного партнерства лише набуває превалюючого значення в суспільно значущих сферах. На підставі відкритого досвіду держав-членів Європейського Союзу щодо державно-приватного партнерства в публічних сферах, зазначено, що особливим успіхом користуються сфери охорони здоров'я, будівництва громадських будівель (шкіл, закладів

дошкільної освіти, закладів охорони здоров'я), будівництва та реконструкції доріг тощо.

У підрозділі 4.2 «Пріоритетні напрями реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» визначено проблемні питання щодо реформування аналізованої системи.

Запропоновано проблему забезпечення прозорості та відкритості ДПП вирішити шляхом впровадження електронної системи закупівель для проєктів ДПП, що гарантуватиме вільний доступ до інформації про конкурси та тендери. Також запропоновано впровадити обов'язкове опублікування на офіційних веб-сайтах органів влади інформації про проєкти ДПП, включаючи їхні цілі, очікувані результати, обсяги інвестицій та умови співпраці.

Наголошено, що відсутність достатніх інвестицій у сектор безпеки необхідно вирішувати через безпосереднє стимулювання інвестицій у сектор безпеки, наприклад, запровадження податкових та інших стимулів для приватних партнерів, спрощення процедур отримання дозволів та ліцензій, забезпечення гарантій захисту інвестицій приватному сектору, включаючи страхування від політичних та економічних ризиків.

Виявлено, що підвищення ефективності проєктів ДПП може здійснюватися через запровадження чітких критеріїв оцінки ефективності проєктів ДПП, що ґрунтуються на принципах результативності, підзвітності та економії бюджетних коштів. Також запропоновано вдосконалити систему моніторингу та оцінки проєктів ДПП, що дозволить виявляти проблеми та оперативно вживати заходи для їхнього усунення.

Засвідчено, що низька професійність кадрів ДПП пов'язана з відсутністю розвитку кадрового потенціалу. Діючій владі слід сформувати методичку та програми навчання та підготовки фахівців з питань ДПП, які включатимуть представників органів влади, приватного сектору, громадськості та кваліфікованих фахівців з міжнародним досвідом.

Визначено, що недосконалість забезпечення міжнародного та міждержавного співробітництва необхідно вирішувати через активізацію обміну досвідом та кращими практиками з країнами, які успішно впровадили ДПП в секторі безпеки. Звернено увагу також на залучення міжнародних фінансових інституцій до фінансування проєктів ДПП в Україні.

Сформовано, що наразі механізм адміністративно-правового забезпечення державно-приватного партнерства згідно чинного Закону України «Про державно-приватне партнерство» складається з наступних елементів: а) суб'єктний склад, при цьому однією стороною є приватний партнер (юридична особа приватної форми власності тощо), що спеціалізується на виконанні робіт, наданні послуг або виробництві товарів; а другою стороною є держава в особі органу державної влади або місцевого самоврядування; б) наявність потреби у державно-приватному партнерстві, що проявляється шляхом наявності у органу державної влади або місцевого самоврядування нереалізованого проєкту, відсутності обладнання або його складових, потреба оновлення, оптимізації державного сектору тощо; в) встановлена законодавчо закріплена конкурсна процедура для реалізації

державно-приватного партнерства. Специфікуючи дану структуру до державно-приватного партнерства у секторі безпеки України, приходимо висновку щодо наступної її вигляду: 1) суб'єктний склад формують приватний партнер (юридична особа приватної форми власності, фізична особа-підприємець тощо), що виконують роботи або виготовляють продукцію, яка сприяє забезпеченню публічного інтересу щодо безпеки та оборони, та орган публічної влади (Міністерство оборони України, Генеральний Штаб Збройних Сил України, центри комплектування та соціальної підтримки, органи державної влади, місцевого самоврядування тощо); 2) існування проблеми у сфері безпеки та оборони та яка може бути вирішена тільки шляхом спільних зусиль державного та приватного сектору через обміну ресурсами, інвестиції тощо та реалізується шляхом дотримання законодавчо встановленої конкурсної процедури.

Підкреслено, що сфера оборони та безпеки України є відносно новою сферою державно-приватного партнерства, нормативно-правове регулювання якої потребує подальшого удосконалення. Нормативним актом, який становить основу державно-приватного партнерства у сфері безпеки та оборони держави та визначає організаційно-правові засади взаємодії держави та приватних партнерів, є Закон України «Про державно-приватне партнерство». За майже десять років свого існування вказаний Закон не підлягав особливому реформуванню, що засвідчило стійку потребу у впровадженні відповідних реформаційних процесів стосовно чинного законодавства України, проте саме ним було здійснено розподіл процедур державно-приватного партнерства на: 1) процедура прийняття рішення про здійснення державно-приватного партнерства; 2) процедура вирішення спорів; 3) процедура контролю та моніторингу договорів державно-приватного партнерства. При цьому, якщо процедура вирішення спорів є факультативною, то дві інші процедури є обов'язковими для державно-приватного партнерства. Важливим елементом процедури державно-приватного партнерства є наявність потреби (проблеми) у сфері безпеки та оборони, що проявляється шляхом наявності нереалізованого проєкту, відсутності обладнання або потреба його оновлення тощо, що забезпечується шляхом спільних зусиль державного та приватного сектору через обміну ресурсами, інвестиції тощо. Розкрито, що процедури державно-приватного партнерства, у тому числі, у сфері безпеки України включають: 1) процедуру прийняття рішення про здійснення державно-приватного партнерства, 2) процедуру вирішення спорів, 3) процедуру контролю та моніторингу договорів державно-приватного партнерства.

У підрозділі 4.3 «Сучасна адміністративно-правова доктрина адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України» сформовано авторську концепцію ефективного функціонування адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

Виявлено, що побудова адміністративно-правової доктрини державно-приватного партнерства в секторі безпеки має враховувати загальні засади та вимоги до формування правової доктрини, стан та чинники сучасного адміністративно-

правового вчення, а також можливу структурування концепту державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави.

Щодо варіативності структурування доктринальної концепції державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави зазначається, що по-перше, адміністративно-правове регулювання державно-приватного партнерства є сукупністю взаємопов'язаних напрямів цілеспрямованого впливу уповноважених суб'єктів на суспільні відносини в секторі безпеки держави в частині визначення партнерських (рівноправних) взаємовідносин сторін для досягнення спільних цілей при конкретному державному інтересові шляхом застосування нормативно можливих способів та засобів, які створюють засади повноцінного втілення моделі державно-приватного партнерства в секторі безпеки. По-друге, враховуючи специфіку державно-приватного партнерства та особливості суспільних відносин в секторі безпеки держави, яка відображена в положеннях спеціальних норм права, виокремимо такі елементи адміністративно-правового впливу на державно-приватне партнерство в секторі безпеки держави, як: 1) нормативно-правове (підзаконне) регулювання забезпечення державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави; 2) інституційне забезпечення державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави; 3) заходи та способи створення умов та підтримки державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави; 4) принципи здійснення державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави; 5) адміністративні процедури, що супроводжують державно-приватне партнерство в секторі безпеки держави.

Зазначено, що адміністративно-правова доктрина державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави – це сукупність ідей, принципів, правових інститутів, які знаходяться в нерозривному двосторонньому зв'язку з юридичною адміністративно-правовою наукою, адміністративним законодавством і практикою та визначають основоположні засади цілеспрямованого впливу уповноважених суб'єктів на суспільні відносини в секторі безпеки держави в частині визначення партнерських (рівноправних) взаємовідносин сторін для досягнення спільних цілей при конкретному державному інтересові шляхом застосування нормативно можливих способів та засобів для повноцінного втілення моделі державно-приватного партнерства в секторі безпеки.

Сформовано, що воєнний стан в Україні суттєво вплинув на адміністративно-правову доктрину державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. З одного боку, воєнний стан оголив недоліки існуючої системи безпеки, з іншого – створив нові можливості для співпраці між державою та приватним сектором. Сучасна адміністративно-правова доктрина державно-приватного партнерства в секторі безпеки України характеризується: 1) пріоритетністю оборони шляхом використання всіх ресурсів держави та суспільства для сектору безпеки та оборони; 2) підвищенням ролі приватного сектору: залучення приватного сектору до розробки, виробництва та постачання озброєння та військової техніки; залучення приватного капіталу до фінансування оборонних проєктів; 3) мінімізацією порушень правил державно-приватного партнерства: забезпечення прозорості та підзвітності процедур державно-приватного партнерства; захист інтересів держави та приватних

партнерів від корупції та зловживань; 4) адаптацією державно-приватного партнерства до військового стану: врахування воєнних ризиків; забезпечення кібербезпеки та стійкості критичних систем; пріоритетність розробки та виробництва озброєння та військової техніки.

Наголошено, що воєнний стан продемонстрував необхідність мобілізації всіх ресурсів для оборони, що стимулювало розвиток державно-приватного партнерства. Сучасна адміністративно-правова доктрина адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, в контексті війни з Росією стала більш динамічною, гнучкою та орієнтованою на результат. Новітня адміністративно-правова доктрина передбачає співробітництво між різними органами влади, військовими структурами, приватним сектором та громадськими організаціями для ефективного протидії загрозам та викликам активної війни.

У підрозділі 4.4 *«Наукова концепція щодо формування оптимальної моделі адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України»* сформовано авторські концептуальні напрямки вдосконалення адміністративно-правового механізму державно-приватного партнерства в секторі безпеки України.

З'ясовано, що державно-приватне партнерство у сфері безпеки та оборони України не передбачено Законом України «Про державно-приватне партнерство». Натомість, оскільки сектор безпеки є тією сферою суспільних інтересів, спрямованість на забезпечення якого має на меті держава та суспільство задля забезпечення публічного інтересу, державно-приватне партнерство може реалізовуватися також в даній сфері державного життя. Для України як держави, яка знаходиться на етапі становлення державно-приватного партнерства у секторі безпеки, найбільш оптимальними моделями державно-приватного партнерства у даній сфері є 1) партнерства, що реалізують пріоритетні проекти у сфері інфраструктури місцевого та державного значення через тендерну процедуру (запозичено із Сполучених Штатах Америки); 2) залучення державних активів приватними компаніями, що дає змогу реалізувати чимало спільних проектів у сфері оборони (запозичено із Європейського Союзу); 3) контракт на управління і експлуатацію (запозичено із Європейського Союзу); 4) договір концесії, що є найбільш поширеною в Україні моделлю державно-приватного партнерства.

Розкрито, що система ідентифікації викликів та можливостей державно-приватного партнерства може суттєво вплинути на захист критичної інфраструктури України, якщо буде впроваджена комплексно та стратегічно. Завдяки системному підходу до ідентифікації факторів, стратегічному плануванню, підвищенню координації та співпраці, а також посиленню стійкості та адаптивності, система державно-приватного партнерства може допомогти Україні створити більш стійку та безпечну критичну інфраструктуру шляхом використання потенціалу приватного сектору до захисту інфраструктури.

Розробка стратегічних цілей, які повинна вирішувати нова модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України має бути спрямована на: 1. Забезпечення стійкості сектору безпеки. 2. Посилення прозорості та підзвітності у сфері безпеки. 3. Удосконалення системи

державного управління сектором безпеки. 4. Зміцнення співпраці між державним та приватним сектором. 5. Залучення міжнародних партнерів та іноземних інвестицій у розвиток сектору безпеки України.

Визначено, що впровадження пілотних безпекових проєктів у межах державно-приватного партнерства є ефективним інструментом для формування оптимальної моделі адміністративно-правового регулювання в секторі безпеки України, що дозволить забезпечити прискорення адміністративних процесів, зменшити ризики, гарантувати фінансову підтримку та покращені умови для залучення інвестицій, що в цілому сприяє стабільному та ефективному розвитку безпекових ініціатив.

ВИСНОВКИ

У **висновках** дисертації на основі комплексного теоретичного та методологічного аналізу сучасних адміністративно-правових концепцій, принципів та механізмів, розроблено оптимальну модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, з врахуванням міжнародного досвіду та специфіки національного законодавства, для підвищення ефективності та забезпечення надійного функціонування безпекового сектора в умовах сучасних викликів та загроз. Запропоновано низку нових положень та рекомендацій, основними з яких є такі:

1. Сформовано ознаки державно-приватного партнерства в секторі безпеки України: 1) особливий склад учасників. Державно-приватне партнерство в секторі безпеки України передбачає співпрацю між державними органами та приватними суб'єктами, що спеціалізуються на безпекових технологіях, послугах та інфраструктурі; 2) нормативно-інституційний характер відносин. Відносини між учасниками ДПП в секторі безпеки формалізуються через договори та угоди, що є офіційно визнаними, задокументованими та складеному у відповідному порядку; 3) добровільний характер. Учасники вступають у такі правовідносини добровільно та рівноправно, що відповідно забезпечує ефективну взаємодію та дозволяє мінімізувати конфлікти; 4) публічний інтерес. Цілі такого партнерства мають чіткий публічний інтерес, спрямований на забезпечення національної безпеки, підвищення рівня захищеності громадян і критичної інфраструктури. Спільні зусилля спрямовані на досягнення конкретних результатів, що відповідають державним інтересам у сфері безпеки; 5) консолідація ресурсів. Учасники ДПП об'єднують свої ресурси, включаючи матеріальні (фінанси, обладнання) та нематеріальні (знання, інформація, технології) ресурси. Також відбувається обмін інформацією, що сприяє підвищенню ефективності спільних дій та розробці нових рішень у сфері безпеки. 6) розподілена відповідальність. Відповідальність за результати та діяльність у межах партнерства розподіляється між державними та приватними суб'єктами, що забезпечує баланс інтересів та дозволяє уникнути монополізації контролю.

2. Виявлено, що методологія адміністративно-правового дослідження державно-приватного партнерства в секторі безпеки відображає підхід до тлумачення обраних способів адміністративно-правового впливу на вказаний напрям реформування сектору безпеки. Доцільним визнано структурувати доктринальне

осмислення державно-приватного партнерства в секторі безпеки України шляхом: 1) аналізу сектору безпеки як сфери суспільних відносин в межах яких застосовано державно-приватне партнерство; 2) визначення сутності державно-приватного партнерства як моделі взаємодії публічного та приватного сектору; 3) окреслення особливостей використання державно-приватного партнерства в секторі безпеки; 4) виявлення проблем втілення концепту державно-приватного партнерства в секторі безпеки в правову дійсність Української держави; 5) аналізу міжнародного досвіду державно-приватного партнерства в секторі безпеки та акцентування уваги на тих практиках, що можуть бути застосовані в Україні.

3. Розкрито, що принципи державно-приватного партнерства в секторі безпеки є сукупністю основоположних ідей та вихідних начал, які спрямовані забезпечувати однотипне формулювання правового впливу на суспільні відносини в секторі національної безпеки в частині визначення партнерських (рівноправних) взаємовідносин сторін для досягнення спільних цілей при конкретному публічному інтересі. Систему принципів державно-приватного партнерства в секторі безпеки України сформовано із: 1) загальних принципів функціонування суб'єктів владних повноважень в секторі національної безпеки; 2) спеціальних принципів державно-приватного партнерства; 3) принципів державно-приватного партнерства безпосередньо в секторі національної безпеки.

4. Визначено, що адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави – це сукупність взаємопов'язаних напрямів цілеспрямованого впливу уповноважених суб'єктів на суспільні відносини в секторі безпеки держави в частині визначення партнерських (рівноправних) взаємовідносин сторін для досягнення спільних цілей при конкретному державному інтересі шляхом застосування нормативно можливих способів та засобів, які створюють засади повноцінного втілення моделі державно-приватного партнерства в секторі безпеки. Звернено увагу на змінних характеристиках адміністративно-правового механізму, структуру якого формують такі елементи: 1) нормативно-правове (підзаконне) регулювання забезпечення державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави; 2) інституційне забезпечення державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави; 3) заходи та способи створення умов, реалізації та підтримки державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави (адміністративні форми та методи); 4) принципи здійснення державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави; 5) адміністративні процедури, що супроводжують державно-приватне партнерство в секторі безпеки держави.

5. Визначено, що суб'єкти формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства в секторі безпеки України включають основного суб'єкта – Мінекономіки як суб'єкта формування та реалізації державної політики у сфері державно-приватного партнерства, та суб'єктів, що наділені повноваженнями в секторі безпеки, як обов'язкових сторін державного партнерства (органи виконавчої влади; військові формування; державні органи спеціального призначення; розвідувальні органи України тощо), що в площині спеціальної партнерської діяльності з приватними суб'єктами забезпечують стійкий, мобільний та адаптивний сектор безпеки.

6. Розкрито, що вплив громадських формувань на державно-приватне партнерство в секторі безпеки виражається через:

1) непряме посередництво. Громадські організації діють як посередники між державними органами та приватними суб'єктами, допомагаючи налагоджувати комунікацію, узгоджувати інтереси та координувати дії. Вони також виконують функцію брокерів, модеруючи взаємодію між учасниками ДПП, забезпечуючи баланс між державними вимогами та комерційними інтересами;

2) функції формування політики. Громадські організації беруть активну участь у розробці та впровадженні політик, пов'язаних із безпекою, надаючи експертні консультації, що допомагає владі приймати обґрунтовані рішення, враховуючи різні аспекти та ризики, пов'язані з реалізацією безпекових проєктів;

3) громадський контроль. Громадські формування контролюють реалізацію ДПП, забезпечуючи прозорість фінансових потоків та виконання зобов'язань усіма сторонами. Громадські організації проводять незалежні аудити та моніторинг проєктів, що дозволяє виявляти та запобігати корупційним практикам;

4) адвокацію та захист інтересів. Громадські організації активно захищають інтереси громадян та інших зацікавлених сторін у випадках порушень або недобросовісної діяльності учасників ДПП. Громадські організації також сприяють підвищенню обізнаності громадськості про важливість та переваги ДПП у секторі безпеки.

5) функцію щодо розвитку професійних кадрів та підвищення кваліфікації. Громадські організації часто організують тренінги, семінари та інші освітні заходи для підвищення кваліфікації кадрів, зайнятих у реалізації ДПП, що сприяє покращенню компетенцій та професійної підготовки як державних службовців, так і представників приватного сектору;

6) інституційну підтримку. Громадські організації забезпечують інституційну підтримку ДПП, сприяючи розробці та вдосконаленню законодавчої бази. Громадські організації ініціюють зміни до законодавчих актів, які покращують умови для залучення приватних інвестицій у безпекові проєкти, а також спрощують адміністративні процедури.

7. Визначено, що адміністративно-правові форми державно-приватного партнерства в секторі безпеки України – це зовнішній вияв діяльності суб'єктів формування та реалізації державної політики державно-приватного партнерства в секторі безпеки України, що виражені в сукупності спеціальних правових інструментів та дій (видання адміністративних актів, укладення адміністративних договорів, здійснення організаційної діяльності) для створення сприятливих умов для розвитку державно-приватного партнерства, залучення приватних інвестицій та ресурсів до сфери безпеки, та підвищення ефективності функціонування суб'єктів сектору безпеки, з метою забезпечення національної безпеки, захисту прав і свобод людини та громадянина, загального розвитку держави.

8. Сформовано теоретичне розуміння адміністративних методів державно-приватного партнерства в секторі безпеки України як системи адміністративно-правових та внутрішньо-організаційних інструментів, спрямованих на пропорційне забезпечення владно-регулюючого впливу щодо взаємодії між державними

органами та приватними суб'єктами з метою ефективного виконання завдань у сфері безпеки завдяки застосування проєктів державно-приватного партнерства.

9. Встановлено, що в новітніх умовах функціонують наступні моделі державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії надзвичайного стану: 1. Інфраструктурна модель ДПП, що передбачає залучення приватного сектору до створення та модернізації інфраструктури, необхідної для забезпечення національної безпеки (наприклад, будівництво чи реконструкція стратегічних об'єктів, таких як військові бази, об'єкти цивільної оборони, комунікаційні центри тощо). 2. Модель дискретних послуг ДПП, у якій приватний сектор залучається до надання специфічних послуг, які є критичними для забезпечення безпеки (наприклад, послуги з кібербезпеки, медичної допомоги, логістики та транспортування, постачання обладнання тощо). 3. Інтегрована модель ДПП, що об'єднує елементи інфраструктурної моделі та моделі дискретних послуг, забезпечуючи комплексний підхід до вирішення проблем національної безпеки. Приватний сектор може одночасно брати участь у будівництві інфраструктури та наданні необхідних послуг. 4. Адаптивна модель ДПП, що базується на принципах швидкої адаптації, інноваційності та активного обміну інформацією. Приватний сектор залучається до створення мобільних та тимчасових інфраструктурних рішень, які можна швидко розгортати та переміщувати у разі зміни умов (наприклад, залучення інноваційних технологій, що інтегруються у державні системи безпеки). 5. Модель стійкого розвитку ДПП, що спрямована на довгострокове забезпечення національної безпеки. Модель стійкого розвитку ДПП забезпечує гармонійне поєднання економічної ефективності, екологічної відповідальності та соціальної стійкості, сприяючи комплексному підходу до забезпечення національної безпеки в умовах надзвичайного стану.

10. Визначено, що адміністративно-правовий механізм державно-приватного партнерства в секторі безпеки України під час дії воєнного стану – це комплексна система нормативно-правових, організаційно-управлінських, фінансово-економічних та безпекових заходів, спрямованих на ефективну мобілізацію ресурсів, координацію дій та забезпечення оперативного реагування на загрози, що включає гнучке та оперативне правове регулювання, розширення повноважень державних органів, спільне управління критичною інфраструктурою, залучення приватного сектору до виконання мобілізаційних завдань, а також забезпечення прозорості та економічної ефективності проєктів для підвищення обороноздатності країни та захисту національної безпеки.

11. На підставі аналізу зарубіжних моделей адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки виявлено загальні тенденції державно-приватного партнерства щодо прозорості комунікації та фокусу на інноваціях та малому бізнесі, та окремі особливості в конкретних країнах щодо структури та механізмів взаємодії між державними та приватними суб'єктами (Латвія, Німеччина, Австрія), гнучкості правового регулювання (США), використання довгострокових контрактів для забезпечення стабільності та прогнозованості державно-приватного партнерства (Литва) тощо.

12. Визначено, що пріоритетні напрями реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України є складним та комплексним процесом, що потребує системного підходу та спільних зусиль держави, приватного сектору, громадськості та міжнародних інституцій. Сучасні пріоритетні напрями реформування адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України включають:

1) законодавче вдосконалення: прийняття законів щодо залучення механізмів державно-приватного партнерства з воєнного та після воєнного відновлення; спрощення та прискорення процедур ДПП; встановлення гарантій захисту прав та інтересів держави та приватних партнерів; стимулювання інновацій та використання нових технологій у рамках ДПП.

2) інституційні реформи: підвищення кваліфікації кадрів; налагодження співпраці між державними органами та потенційними приватними партнерами; розширення можливостей для участі громадськості у процесах ДПП;

3) фінансові стимули: запровадження податкових та інших преференцій для приватних партнерів, які інвестують у сферу безпеки; створення механізмів державного співфінансування проєктів ДПП; залучення до фінансування ДПП міжнародних фінансових інституцій;

4) інформаційні реформи: проведення інформаційних кампаній щодо переваг ДПП для розвитку сфери безпеки; створення платформи для комунікації між державними органами та потенційними приватними партнерами;

5) залучення міжнародного досвіду: вивчення та впровадження кращих практик ДПП з інших країн з урахуванням особливостей сфери безпеки України; налагодження співпраці з міжнародними організаціями та експертами з питань ДПП.

13. Визначено, що побудова адміністративно-правової доктрини державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави має включати: 1) аналіз сектору безпеки як сфери суспільних відносин, в межах яких застосовано державно-приватне партнерство з такими складовими: а) детермінація суспільних відносин в секторі безпеки, їх зміст та учасники; б) інструментарій впливу на суспільні відносини в секторі безпеки в ретроспективі; в) стан нормативно-правового регулювання суспільних відносин в секторі безпеки з вказівкою на можливості застосування державно-приватного партнерства; 2) визначення сутності державно-приватного партнерства як моделі взаємодії публічного та приватного сектору: а) поняття та моделей взаємин публічного та приватного сектору; б) принципи взаємодії публічного та приватного сектору; в) державно-приватне партнерство як форма взаємодії; 3) окреслення особливостей використання державно-приватного партнерства в секторі безпеки: а) сфера застосування; б) умови та принципи застосування; в) нормативно-правове забезпечення; г) інституційне забезпечення; д) інструменти та процедури впорядкування; 4) виявлення проблем втілення національної моделі державно-приватного партнерства в секторі безпеки в правову дійсність Української держави: а) міжнародні стандарти; б) стандарти Європейського Союзу; в) практика окремих держав; г) національні архетипи.

14. Виявлено, що оптимальна модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України має включати: 1) ідентифікацію викликів та можливостей державно-приватного партнерства в секторі безпеки України; 2) розробку стратегічних цілей, які повинна вирішувати нова модель адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України; 3) вдосконалення нормативно-правової бази адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України; 4) впровадження пілотних безпекових проєктів в межах державно-приватного партнерства та їх адаптація в реальних умовах.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, які відображають основні наукові результати дисертації:

1. Мех Ю.В. Державно-приватне партнерство в секторі безпеки. Адміністративно-правове забезпечення функціонування сектору безпеки України: монографія за заг. наук. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України В. Я. Настюка. Х.: «Мадрид», 2017. С. 537-587.
2. Мех Ю.В. Деякі питання адміністративно-правового регулювання державно-приватного партнерства: засади методології. *Наукові перспективи*. 2023. № 12 (42). С. 539-548.
3. Мех Ю.В. Досвід державно-приватного партнерства в секторі безпеки країн ЄС. *Правова позиція*. 2022. № 2 (35). С. 156-159.
4. Мех Ю.В. Методологія державно-приватного партнерства в секторі безпеки України: сучасний адміністративно-правовий погляд. *Наукові перспективи*. 2023. № 10 (40). С.615-625.
5. Мех Ю.В. Окремі питання запровадження проєктів державно-приватного партнерства в сфері електронного урядування. *Право та державне управління*. 2022. № 4. С. 277-282.
6. Мех Ю.В. Побудова сучасної адміністративно-правової доктрини державно-приватного партнерства в секторі безпеки. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. № 13 (27). С.125-134.
7. Мех Ю.В. Процедурні питання реформування системи державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. №12 (18). С.613-623.
8. Мех Ю.В. Сучасний погляд на адміністративно-правове забезпечення державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Правова позиція*. 2022. № 4 (37). С.300-303.
9. Мех Ю.В. Теоретико-методологічні засади основних принципів та функцій державно-приватного партнерства в секторі безпеки держави. *Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 117. С. 71-76.
10. Мех Ю.В. Цивільний контроль і цивільна служба з охорони громадського порядку та державного кордону та санітарно-епідеміологічного стану. *Держава та регіони*. 2022. №3. С.188-192.
11. Мех Ю.В. Юридичний погляд на концепції оптимальних моделей державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Науковий вісник*

Ужгородського Національного Університету. Серія «Право». 2023. № 80. Частина 1. С.500-505.

12. Мех Ю.В., Белєвцева В.В. Адміністративно-правовий механізм протидії корупційним деліктам як складова частина сектору безпеки держави. *Epistemological aspects of tort law transfiguration in the creation of anti-corruption legislation and its enforcement: Scientific monograph*. Ed. T. Kolomoiets. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2023. P.192-211.

13. Мех Ю.В., Головка В.Р., Горобець Д.Д. Адміністративний статус сучасних суб'єктів сектору безпеки держави. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 5. 2023. С. 726-730.

14. Мех Ю.В., Горобець Д.Д., Головка В.Р. Державно-приватне партнерство в секторі безпеки України: основні принципи та форми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2022. № 74, частина 2. С. 224-231.

15. Мех Ю.В., Гуренко О.О. Структурна модель побудови служби зовнішньої розвідки України за зразком НАТО. *Форум Права*. 2021. № 70(5). С. 18-23.

16. Мех Ю.В., Киргізова В.С., Салієва К.А. Державно-приватне партнерство в механізмі протидії корупції в органах публічної влади. *Журнал східноєвропейського права*. 2024. № 118. С. 91-99.

17. Мех Ю.В., Костенко В.Р., Самойлова А.Р. Зарубіжний досвід державно-приватного партнерства в секторі безпеки та напрями його запозичення для України. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 1 (29). С. 135-146.

18. Мех Ю.В., Уварова М.В. Поліцейські заходи примусу та превентивні заходи: умови та особливості застосування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. №11. С.482-485.

19. Червякова О.Б., Мех Ю.В. Зобов'язання держави щодо захисту інформації про стан здоров'я пацієнтів: європейські стандарти та українські реалії. *Право і суспільство*. 2021. №1. С.158-168.

20. Boiko Iryna, Mekh Yuliia, Soloviova Olha, Somina Valentyna, Cherviakova Olena. Universal Human Rights and State Sovereignty. *International Journal of Criminology and Sociology*, 2020, 9. P. 3014-3022. (Наукометрична база Scopus)

21. Boiko Iryna, Soloviova Olha, Zyma Oleksandr, Somina Valentyna, Mekh Yuliia. Globalisation of administrative law in the context of modern challenges and threats. *Rivista di Scienze Giuridiche*. Indice № 3.2023. P. 259-276. (Наукометрична база Scopus)

22. Mekh Y. The role of public safety of individuals: harmonisation Ukraine legislation to international standards. *Leges si Viata*. 2015. № 10. P. 32-35.

23. Mekh Yuliia, Georgiievskiy Iurii, Ignatchenko Iryna, Maslova Iana, Kostenko Inesa. Public-Private Partnership in the Security Sector: Updating in the Conditions of Counteracting the COVID-19 and Armed Aggression in Eastern Ukraine. *Revista De La Universidad Del Zulia*. 2022. Volume: 13. Issue: 37. P. 347–361. (Наукометрична база Web of Science).

24. Mekh Yuliia, Antonina Slavytska, Natalia Bilak, Yana Maslova, Iurii Georgiievskiy. Features of the Segmental Formation of Ukrainian Politics Under Martial

Law. Review of Economics and Finance. Vol.21. 2023. P.286-294. (Наукометрична база Scopus)

25. Shevchuk Oleksandr, Maryniv Volodymyr, Mekh Yuliia, Shovkoplias Oleksandra, Saichuk Oksana. Aspects of legal regulation of the provision of medical services. *Revista Amazonia Investiga*. 2020. 9(27). P. 357-366. (Наукометрична база Web of Science).

26. Tsybulnyk Nelli, Zadoia Ivanna, Kurbatova Iryna, Mekh Yuliia. E-government within Public Administration. *Jurnal Cita Hukum*, [S.l.], v. 8, n. 3, dec. 2020. P. 471-488 (Наукометрична база Web of Science)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

27. Мех Ю.В. Community policing як форма державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення» (18-19 травня 2017 року). Харків: «Друкарня Мадрид», 2017. С. 54-57.

28. Мех Ю.В. Адміністративна правосуб'єктність окремих приватних партнерів державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Правові засади діяльності правоохоронних органів*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної конференції (9-10 грудня 2021 року). Харків: Друкарня Мадрид, 2021.С. 39-40.

29. Мех Ю.В. Бенчмаркінг як основа формування державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Актуальні проблеми національного законодавства*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Кропивницький, 10 листопада 2020 року. Частина 1. Кропивницький, 2020. С.88-90.

30. Мех Ю.В. Громадський контроль за обігом публічних коштів: міф чи реальність? *Актуальні проблеми національного законодавства*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 17 листопада 2021 року. Частина 1. Кропивницький, 2021. С. 89-91.

31. Мех Ю.В. Державно-приватне партнерство в секторі безпеки України: окремі питання теорії. *Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами XI Міжнародної науково-практичної конференції (27-28 квітня 2023 року). Харків: Друкарня Мадрид, 2023. С. 178-181.

32. Мех Ю.В. Державно-приватне партнерство в механізмі забезпечення регіональної безпеки. Збірник наукових праць за матеріалами IV Міжнародного науково-практичного круглого столу «Світ без корупції: міф чи реальність?» (4 жовтня 2017 року). Харків: «Точка», 2017. С.126-129.

33. Мех Ю.В. Державно-приватне партнерство в секторі безпеки України: особливості реалізації в умовах воєнного стану. *Правові засади діяльності правоохоронних органів*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції (9-10 листопада 2023 року). С.105-110.

34. Мех Ю.В. Державно-приватне партнерство як інструмент реалізації права людини на безпеку. *Проблеми саморозвитку особистості в сучасному суспільстві*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (15 листопада 2019 р.). Харків: Право, 2019. С. 170-173.

35. Мех Ю.В. Державно-приватне партнерство як принцип забезпечення кібербезпеки України. *Scientific development and achievements: Proceedings of the International Scientific Conference December 1, 2017 in the city St. Andrews, Scotland, UK* / ed. for the production Holdenblat M.A. // NGO «European Scientific Platform» – Odessa, Printing House «Drukarik», 2017. Part 1. P.158-160.

36. Мех Ю.В. Державно-приватне партнерство: окремі дискусійні положення щодо термінології. *Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції (19-20 травня 2022 року). Харків: Друкарня Мадрид, 2022. С. 70-72.

37. Мех Ю.В. До питання відповідальності бізнесу в державно-приватному партнерстві в секторі безпеки України. *Актуальні проблеми національного законодавства*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 15 квітня 2021 року. Ч.1. Кропивницький, 2021. С.43-45.

38. Мех Ю.В. До питання окремих форм реалізації державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Актуальні проблеми національного законодавства*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 17 листопада 2022 року. Ч.1. Кропивницький, 2022. С.74-76.

39. Мех Ю.В. До питання формування державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. Збірник наукових праць за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції «*Правова доктрина сектору безпеки України: актуальні питання сьогодення* (21 квітня 2017 року). Харків: «Точка». С. 33-36.

40. Мех Ю.В. Завдання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні*: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. С. 57-60.

41. Мех Ю.В. Окремі аспекти дефініції державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. Збірник наукових праць за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної конференції «*Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики*» (18 травня 2018 року). Харків: «Точка», 2018. С. 31-34.

42. Мех Ю.В. Окремі аспекти дослідження феномену державно-приватного партнерства в секторі безпеки України: досвід України та Європейського Союзу. Збірник наукових праць за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції «*Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики*» (18-19 квітня 2019 року). Харків: Друкарня Мадрид, 2019. С.189-193.

43. Мех Ю.В. Окремі питання відповідальності приватних партнерів як суб'єктів державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Актуальні проблеми національного законодавства*: тези допов. учасн. Всеукр. наук.-практ. конф. (28 листопада 2019 р.). С.81-83.

44. Мех Ю.В. Окремі питання державно-приватного партнерства в секторі безпеки України в умовах воєнного стану. *Стан та перспективи розвитку адміністративного права України*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. м.Одеса, 20 жовтня 2023 р. Одеса: ОДУВС, 2023. С.314-316.

45. Мех Ю. Окремі питання змісту публічної служби в механізмі громадського впливу на впровадження реформ суб'єктів сектору безпеки України. *Публічна служба: нова архітектура та стратегії для деокупованих територій*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами Всеукраїнського круглого столу (23 червня 2023 року). Харків: Друкарня Мадрид, 2023. С.97-103.

46. Мех Ю.В. Окремі питання реалізації проєктів державно-приватного партнерства в секторі безпеки України в умовах воєнного стану. *Юридична відповідальність військовослужбовців та працівників правоохоронних органів в умовах воєнного стану*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (26 січня 2024 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Харків: Друкарня Мадрид, 2024. С. 60-63.

47. Мех Ю.В. Окремі питання становлення державно-приватного партнерства в секторі безпеки України (організаційно-правовий аспект). *Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення*: матеріали постійно діючого наук.-практ. семінару, м.Харків, 23 трав. 2019 р./редкол.: С.О. Гриненко (голов. ред.) та ін. Харків: Право, 2019. Вип. 10. С.28-32.

48. Мех Ю.В. Організаційно-правові питання формування моделі державно-приватного партнерства в секторі безпеки України відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Збірник наукових праць за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Правові засади діяльності правоохоронних органів» (15 грудня 2017 року). Харків: «Точка», 2017. С. 18-21.

49. Мех Ю.В. Парадигма державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення*: зб. наук. пр. за матеріалами III Міжнар. наук.-практ. конф. (м.Харків, 11-12 квіт. 2019 р.). Харків: Право, 2019. С. 478-481;

50. Мех Ю.В. Правовий режим державно-приватного партнерства в секторі безпеки України в умовах пандемії COVID-19. *Актуальні проблеми національного законодавства*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 17 квітня 2020 р. Ч. 1. Кропивницький, 2020. С. 125-127.

51. Мех Ю.В. Проблемні питання розвитку державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення*: матеріали постійно діючого наук.-практ.семінару (м. Харків, 26 травня 2017 р.). Харків: Право, 2017. Вип. 8. С. 43-47.

52. Мех Ю.В. Роль державно-приватного партнерства в забезпеченні мовної ідентифікації нації в умовах воєнного стану в Україні. *Актуальні питання функціонування державної мови в Україні*: матеріали V міжвиш. круглого столу, (25 січня 2024 р.). Харків: Право, 2024. С.40-42.

53. Мех Ю.В. Соціальна відповідальність суб'єктів державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Правове забезпечення соціальної безпеки в*

умовах євроінтеграційних процесів: тези допов. учасн. Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 листопада 2019 р.). Київ: ФОП Маслаков, 2019. С.145-149.

54. Мех Ю.В. Спеціальні принципи державно-приватного партнерства: поняття та значення для сектору безпеки України. *Актуальні проблеми національного законодавства: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 20 квітня 2023 р. Ч.1. С.58-60.*

55. Мех Ю.В. Суб'єкти державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Актуальні питання адміністративно-правової науки (до 95-річчя з дня народження Р. С. Павловського): Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 26 вересня 2019 р. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. С. 71-74.*

56. Мех Ю.В. Теоретичні підходи щодо поняття державно-приватного партнерства в секторі безпеки України. *Публічне адміністрування в умовах змін та перетворень: проблеми організації та правового забезпечення Збірник наукових праць за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 квітня 2018 р.). Харків: «Точка», 2018. С. 47-49.*

**СВІДОЦТВО ПРО ВНЕСЕННЯ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ДО ДЕРЖАВНОГО
РЕЕСТРУ ВИДАВЦІВ, ВИГОТІВНИКІВ І РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ
Серія ДК № 1537 від 22.10.2003 р.**

Підп. до друку 25.04.2024 р. Формат 60×90/16. Папір офсетн.
Друк різнограф. Ум. др. арк. 1,9. Тираж 100. Зам. № 9905.

---

*РЕДАКЦІЙНО–ВИДАВНИЧИЙ ВІДДІЛ
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка
25006, Кропивницький, вул. Шевченка, 1.
Тел.: (0522) 24–59–84.
Факс.: (0522) 24–85–44.
E-Mail: mails@cuspu.edu.ua*

